шьҡое һ́әсән

Йорwәза wөт́ән

шькое һ́әсән

әрwәза wәт́ән

Нәширәта
„Советакан грох"
Ереван—1977

С (Курд)

$Շ \frac{70304\ (134)}{701(01)76}$ 76. 153 «Տ»

ШЬКОЕ Һ'ӘСӘН

Сала 1961-е чахе ль Ереване бь зьмане де бәрәвока ә'франдьне Шькое Һ'әсәнә бь сәрньвисара "Qалч'ич'әк„ чап бу, хwәндәвана qимәтәки бьльнд данә шьйере wи. Мә'нә, — лиризма шайир, назькайа у бәдәwийа ә'франдьнед wи бун, зьмаце wийә дәwләмәнд у фәр'ьһ' бу. Бәрәвока шайирә дөда сала 1965-а бь сәрньвисара "Т'әмбуре к'өрда„ чап бу, йеко бона Шькое Һ'әсән у бона ә'дәбийәта к'өрде советийе бу дәстанинәкә т'әзә.

Шькое Һ'әсән жь дийа хwә буйә 17-е ийуне сала 1928-а ль гөнде Щамушване, сәр нәһ'ийа Арагасе Р'СС Әрмәнистане. Пәй т'әмамкьрьна хwәндьна мәк'т'әбе сала 1948-а әw ль университета Ереване п'ара р'оһлатнасийеда те qәбулкьрьне, йакө сала 1953-а хьлас дькә. Пәй дәстанина хwәндьна бьльнд Шькое Һ'әсән жь сала 1954-а һ'әта сала 1957-а буйә дәрсдаре мәк'т'әба орт'ә, ле жь сала 1959-а һ'әта сала 1961-е р'едаксиа хәбәрдане к'өрдида ль Ереване чаwа т'әрщмәчи у хәбатчийе ә'дәбийәте хәбьтийә.

Жь сала 1961-е әw ль аспирантура Академийа Әрмәнистанейә Өлмада те qәбулкьрьне у бона дәстанине занәбуне т'әзә wи дьшиньә Ленинграде Института Р'оһьлатнасийе йа Академийа Өлмайә Т'Р'СС. Вьра әw се сала п'ара к'өрдзанийе дәрәщә зьманзанийеда дьхунә.

Кьн бу ә'мре Шькое Һ'әсән нава ә'дәбийәта мәда, әw wәфат бу сала 1976-а. Нәньһер'и ль wе йәке әwи нава ван сале дәрбазбуйинда шьйер у поэмед бса ньвисин, йек һӧрмәт у сийасәт шайирр'а анин, бун к'ӧбарийа ә'дәбийәта к'ӧрде советийе.

Әва бәрәвока Шькое Һ'әсәнә йа чаранә, кӧ пәй мьрьна wир'а чап дьбә. Бь т'ематика хwәва, бь һостатийа ньвисарева у бәдәwийа хwәва әва бәрәвока жи wе хwәши хwәндәвана бе.

Наве Шькое Һ'әсән ә'дәбийәта к'ӧрде советийеда щийе хwәйә лайиq дьгрә.

Щасьме Щәлил

П'ƏРWƏЗА WƏТ'ƏН

Ə'ДЬЛАЙИ

Əзе р'абьм əве сьва тə'в, р'əнгин,
Мина бьруск бькьм гӧр'ин у гьрмин,
Гӧл-сосьна жь ə'змана биньм хар,
Бьр'əльньм сəр ч'йа-банйа, бəст-бəйар,
Əw бьшхӧльн мина шəмдан у фəнəр,
Дьне һьлдьм шəр' у дə'wе п'ьр'к'əдəр,
Бəндə һəвр'а текьм бьра, текьм дост,
У хуньхӧред мина гӧра бькьм п'ост,
Р'аqьтньм wан шəр'һ'ьзе зəнгле шер',
Кӧ əw хуне у кӧштьне набьн т'ер...
Əw дьхwəзьн т'ьм дьнйае шəр'бə дə'w,
Wəки бəндə т'ьм бьминə бе нан-дəw...
Һəвдӧ бьхӧн де у əwлəд жь бьрчна
У дадада хуне фьр'кьн бь кəвч'йа...
У бьт'əqьн бомбед атом ,хəзəви,
Бəндə qьр'кьн у бьчьньн wəк зəви...
Һəв бькӧжьн мəрве qич'ьк, р'əш у гəwр,
Кӧл у холор ль сəр дьне бьбə з'wр,
Сəрда-педа дьне бьбə р'əш-мьшот,
Хорт у qизед бəрбьмьраз qьр'бьн щот,
Мьжа qьр'е бьбə к'отəл ль дьне,
Дьнйа педа бьбə ч'ə'ве мьрьне,

У ль шайе бьшкен һәрдэм баск у п'әр',
Т'әне кöштьн ль дьнйае бькә гәр'.
Бәр дищара бьбьн qонч'ьк кал у пир,
Сәре мера бьбә баһе сәри сир,
Дищарава бьп'элч'ьqьн де-дәргуш,
Бә'ре хуне бькьн qужин wәк байqуш...
Шәв у р'оже атом дьне бьqур'э,
Ноли бьрqе у бьруске бьхöр'ә,
У жь калин эw бьк'шинә зәрг у шур,
Жорда бинә нурстәйре дәраз-дур...
Һ'әму мьләт, һ'әму и'сан у бәндә
Пешийа шәр'а бьра бәндкә, бәрнәдә...
Бьбһен дәнге Шеwрьстана мьнә зор, —
Ә'дьлайер'а, эшq-шайер'а буйә пьспор,—
Әw дькә шәр', эw дькә дә'w пешийа шер'
Wәки дьне т'ьм бьбарә хер у бер,
Бона шәр'һ'ьз р'анәбьн бь фәнәтöр,
Дьне навен дәв атома дәвагьр...
Wәт'әне мьн пешийа шәр'а буйә сур
У ә'дьлайи хwәр'а кьрйә ала нур...
Дькьм гази эз ль шәрqе һ'әта Шам:
— Һ'әму бәнде дост у хорхаз, ам у т'ам,
Һ'әму бәнде кö бьндәстьн, һе мә'рум.
Р'абьн пешийа wан шәр'һ'ьзе ноли бум!
Wан бьшкеньн баск у пила у сәри,
Ль ә'дьлае һәрт'ьм бьбьн мьштәри!..
Қ'эн бәшәра бук у зә'ва ә'длайә,
У мöһ'бәта дьле детие әw шайә...

ТЬФЬQАНДЬНА Р'ОЕ

Нисане һат ә'рд р'амуса дьнйа р'онә ч'ә'вбәләк,
У ә'рдеда чун тәвьзи һ'әта сәд у йәк тәвәк...
Ә'рд у ә'зман бунә р'ӧсас у бунә ав, нәр'ьжин,
Дьнйа әшqа щи ләрьзи, ноли бука йәкр'ожи.
Т'әв баһара т'әзә букин, т'әв баһара дем бь гӧл
Ленин һатә ве дьнйае, дьнер'а бу р'ӧһ' у дьл,
Әшqа хӧмал кьрә какин, чу бәр п'әр'е ә'змана,
П'ел да бә'ра һ'ӧб у шайе һ'әта дәwр у зәмана.
Жь шабуна ч'әме Волгае жь к'әнаре хwә дәрк'әт,
Ль Р'уснае у ль бакӧр' һ'әлйан буз у бәрф, щәмәд....
Дәрде н'сен ноли бузе ль бәр тә'ва нӧһ һ'әлйа,
Зӧлм-һесирйе баск шкәстьн, к'әтьн гор'е у дәлйан.
Бунә һогьр, хуник у бьра Волга у Дон, К'ӧр', Әрәз
У Сир-Дарйа, Аму-Дарйа, Данубе шин, дор бь р'әз.
У Ленин бу тә'ва лап нӧһ, ньканд дара мьраза.
Дәрд у кӧле дьне кӧштьн хьйал-хәм дан бәр дузан...
Зӧлма дьне ль сәр пьште у р'ожа wи йа qула,
Бәнде һәжар, бәнде ә'wгар к'әтьбу дәр-дәрт'ула.
Дәwри фәләк, сал у зәман т'әзә ль wан вәбу зар,
Р'ӧһ' у ә'мьр педа һатьн т'әзә ль wан бу баһар.
Бь хәмл у р'әwш, дигндара гәш һ'ӧб-мовәте гьрт говәнд,
Жь шабуна окйан гьрйан, ч'әм, дәнгьзе һ'әзар бәнд.
Бь милиона бь милиарда сьмле зер'ин, фанос--фьнд
Бәхтәwари, һ'ӧба хӧмал дане бажер', данә гӧнд.
Сьмле зер'ин бәрда бьр'ин баск-qанате хәлайе
У сәре wе һьлqәтандьн, данин бәр п'е азайе,
У баһаре гӧләхәмьл, у баһаре ч'ә'в бь сут,
У һавине льбасалав, у пайизе зер'qап'ут,

Зьвстане левк'агəти, ə'никəвəр, пор'һəлил,
Ль навмьле ə'ẉре сьпи-шə'р у п'ошие qəрqаш, чил.
Һатьн, һатьн, бь əшq һатьн, бь шəẉq һатьн гьртьи чиг.
А'ләмеда т'эзə р'öһ' һат, əшqа дьл ẉе бу мелит,
Жь шабуна һесре н'сеп бунə бə'р у бун дəнгьз.
Сурте дьне гöл тэйнсн, əẉ р'абу бь гьзəгьз.
Жь шабуна ə'рше ч'ə'всут р'етьн һесре хẉə стэйр,
У Һив у Р'ож дьл р'əqьсин у стьран əшq у һ'эйр,
Анин дьнйа хели кьрьн бь шə'р-п'ошне һ'əзар р'əнг,
Ба-баһöр'е ə'рд у ə'рша сйар бун һəспе бе зин-тəнг,
Мьзгин бьрьн һ'эчар qöлба, мьзгин данə т'əбиййəте,
Мьзгин данə гöльстана, даре тузе у зэйт'е,
Мьзгип к'этə гöһе бəр'йа, qумьстане һ'əзар сал,
Готьн: һуне бьбьн баг'чə, гöлстане р'əẉштитал...
Даре тузе к'аẉ гöльфин, бəрдан гöлие хẉə һешин
У бь тə'ве п'ор' шəкьрьн, р'əхте гöлйа кьр хöшин...
Ль бəр льнге ə'зиз Ленин у диндара ẉийə нар
Ч'йа у банне дьнйальке т'əмəнə бун һ'əзар щар...
У сьпьндар у qəләмдар льнге Ленин р'амусан,
У дар у бəр, т'əбиййəт педа бун дəстдае ə'вд-и'сан,
Жь пьриске дьле и'сан Ленин алавəк вехьст,
У стэйред бəхте бəндə ль сəр дьнйае р'ахьст...
Дəẉса т'опа у т'ьвьнга, дəẉса морт'ал, дəẉса шур,
Дə'с у чагуч' у р'ожа нур дьнйаер'а кьрə т'ур'...
У жь п'əнще тə'ва Ленин дьне хẉəр'а һуна т'ащ,
К'əн һат леве ч'йа у банийа, гöл-р'ьһ'ане ль qьр'ащ...
Дьне ẉəргьрт хəмла т'ьм нöһ бь һ'эйр у һ'ьжмəк'ар
У бэйраqед октйабри кьр шəмаqие хẉэйə нар...

*
* *

Дьне дьгәр'ьм бь к'ӧбар, бь әшq,
Р'акете мә бьрq жор гъртьнә мәшq,
Ә'рҍ дьqәлешьн титки мина шур,
Wәк кәри-сурие стәйре бь нур
Тен, һәвр'а дьдьн фьтьл у чәрхе,
Алава wан шин wәк гоне мәрхе.
Әз мезә дькьм гӧнд у бажар'а,
Сьлаве дьдьм һ'әму мьләта,
Дьчьм мьщьлса ә'вд у омәта.
У гӧнд, у бажар' ль навмьле ч'йа,
Р'ьһ'ан у сосьн у гӧл у гиһа,
У бә'р у дәнгьз у ч'әме п'ьр'ав
Дьдьнә мьда әвин у сьлав.
У сьлава wан минани шәрав,
Дӧр'а әнзәлә батьни дь нав.
Бәр у кәвьре нав синге бьрщан
Дьтәйсьн wәк лал у дӧр', мьрщан..
У сьлаве мьн wәк гӧле р'әнгп'ьр',
Дьжмьн у qомиса дьбьнә ньфьр',
Ле херхазар'а дькьнә п'ирqин,
Дьвен: „Әм бунә р'әwшәкә йәqин,
Әмьн достар'а һ'әбандьн у дин,
Әмьн достар'а һьн һ'ӧб, һьн әвин...

П'ƏРWƏЗА WƏТ'ƏН

Р'ьнгинә иро,
Зьнгинә иро
Москва р'энгин,
Ль Кремла сор,
Ль Кремла зор
Әскәре Ленин
Һәвдӧ щьвйайә,
Бь әшq у шайә,
Титал у мерхас,
Жь кӧл у дәрда,
Шьпук у щәрда
Ә'вд кьрйә хьлаз...
Пола qалтьрә,
Жь ч'йа бәрк'тьрә
Партиа мә к'əмал,
Деми бәшәрә,
Зӧлмер'а шәр'ә
Әw р'ожа шәмал...
Ленин т'ьфаqә,
Ленин бәйраqә,
Жийн у р'ӧһ'ә,
У р'ожа тәнгие,
Ў р'ожа щәнге
Qәwата нӧһә...
Ленин у щьмә'т,
Партиа у щьмә'т,
А әвә qәwат,

Азайи у бәхт,
Диwан у дәwләт,
Һ'ьш у сьрафәт,
Дости, брати
У wәкәһәвти,
Ә'длайи, р'ӧсqәт.
Дьнйа мә т'әзә
Шайи кьрасә
Бь хер-бәрәк'әт.
Ленин у партиа —
Р'ӧһ'е бәр wәт'ән,
Зора әрд-ә'змин
У р'әwшa зәмин,
Тә'ва дәв бь к'ән...
Әwан кьрйә хӧлq,
Әwан кьрйә дьлq
Т'ьфаqа Шеwре,
Һьлдайә бәрф-буз,
Вәкьрйә р'йа дуз
Бой зәман-дәwре...
Һ'әму шәр'к'арийа
Бь алт'ьндарийа
Дькә миасәр.
Партиа Ленин зор,
К'әмал у пьспор
Шайе дькә бә'р...
Әwә бь р'әwшә,
Һ'ӧбе сәрхwәшә
Һәр гав у лә'зе,

Бь к'ар у т'ьвдир
Доргәр'е мә тир
Кьрьнә бәзе...
Wаре демьстан
Кьрйә гӧльстан
У баг' у баг'чә,
Ч'әме wәк шәрав,
Кание бь гӧлав
Нав wанр'а дьчә...
У һостае мәрд
Бажар'е бьнә'рд
Кьрьнә ч'ир'ок,
Бажар' сәр бә'ра
Давен ләнгәра,
Щида дьдьн чок...
Шеwьрстана к'аw
Бь сйанәт, бь нав
Хәмлийә wәк бук,
Т'ьжинә ь'нбар,
Т'ьжинә кәwар
У базар у сук.
А'льм у занә
Һ'ьш у мел данә
Ищате ә'щев,
Балуле т'әзә,
Аqьл, шә'рәза
Ӧлм дькьн р'к'ев
Wәкик ә'длайи,
Wәкик эшq-шайи

Бьбә к'әскәсор,
Мьнабә тари
Зӧлм у һәжари,
Зерандьн у зор...
Гӧле щәwаһьр,
Гӧле лал у дӧр'
Мина фьнд, шәме
Т'ьм бәрбат дькьн,
Т'ьм щәлат дькьн
Һәр дәрд у хәме,—
У р'енгед аwәз
Сәр т'ӧг'т у к'аг'әз
Дьбьнә т'әриq,
Һ'ӧб дьлилинә,
Дьл дьһ'әлинә
Wәк блур у фиq...
Жь Ереване
Һ'әта Мурмане
Фур' дьдә щабун,
Жь Сахалине
Һ'әта Таллине
Соргӧл әшq р'абун...
У жь Кузбасе,
У жь Донбасе
Һатьн мәдәнк'ол,
У жь Брйанске,
У жь Братске
Һатьн һәйтәһол,
Жь дәве Амур,

Жь Чукотка дур
Һатьн мә'сигьр,
Жь Байканурe
Һатьн һ'ьзурe
Ә'ршгәр'е симир' —
У бь дәве к'ән
Мерхасе Wәт'ән
Вьр р'уньштинә,
Сурте qарйайи,
Дәсте арйайи
Wан бöһöштинә.
Гәлә qал у щәнг,
Гәлә р'оже тәнг
Әwана дитйә:
Тә'ли-тәнгасие
У р'öжед һасе
Хун жь wан метйә...
Иро к'öбарьн,
Сьве баwарьн
Әв щьнди ә'фат,
У гәлә мерхас
Һе тәр'-щан у наз
Кьрьнә wәфат.
Р'астә мьрьнә...
Qәwин кьрьнә
Wәт'әне аза,
Бунә к'öбари
У бәхтәwари,
Дара мьраза...

WƏТ'ƏН

Wәт'әне ширьн, Wәт'әне ә'зиз,
К'öбрә ль тә хwәш у дәнги тә зиз...
Әз бьра-бьра бьбьм к'әскәсор,
Р'амусьм сурте тәйә хал у мор...
Һәр гав у дә'не, һәр гав у дә'не
Бьра һ'әмезькьм тә у бәдәне
Ў тә һ'әмезкьм, qайим һ'әмезкьм,
Р'амусане һ'öб леве тә р'езкьм...
У льбсе дәрда әз жь тә бехьм,
Бь алава тә дьле хwә вехьм...
Ў дьле тәда әз бьбьм кани,
Бьра гöл вәдьн тә ч'йа у бани,
Божи-бала тәр'а хwә бькьм qöрбан,
Сосьне тәр'а әз бьбьм баран,
Wәки т'ьм гöлди, wәки т'ьм гöлди,
Жь дьле мьн бә'р т'ьм һ'öбе һьлди,
Бльндби к'öбар, бьльндби к'öбар
У бьби бьрша бь нур у щәбар...
У т'ьме хwәшби һәwата дьне,
Ньзанби т'ö щар наве мьрьне...
Әз бьра бьбьм т'еләки сәр саз
У тә бьстьрем бь дьле хwә наз.
Һ'әтани һәйи, Wәт'әне р'әнгин,
Әw т'еле бьстре т'ьм зор у qәwин...

ШЕWРЬСТАН

Гәлә баһар гӧл у р'ьһ'ан тә ньтрин у вәбун,
Шеwьрстана мьнә ә'зиз тӧ буйн бьрщ у ьстун.
Тә бу р'ьк'ьн, тә бу бьнйат' шәр'к'арийа мә, хун,
хwиндана мәйә к'әл,
Тә мьна кьр зӧлм, һесири у мә'руміа кӧлә тә'л...
Ә'зиз Ленин бь qәләма хwәйә к'әмал у р'әнгсор
Хәрита тә дьне к'ьшанд у т'әстиq кьр у кьр мор.
У степе тә бесәрбьн, qумьстане тәйә т'и
Мә даеда р'әwш у хәмьл, wан авә әмьр һьлчьни.
У фур вәда к'әwиәне тә, мина бә'ра һ'әзарп'ел,
Р'енге һ'әсьи qилоqач'о сиие тә бун р'әхт у т'ел.
Гӧндие фәqир у т'әкмалә кӧ мабу бе щот-щобар,
Дәwр у зәман зӧлм-зәлули сәр пьшта wи бубун бар,
Жь ь'нт'ине дьл дьнә'лиийа, п'ара wи бун ах-к'әсәр,
Дьлольпи сәр р'йа чәтьн бе һогьр у лал у кәр'.
У к'архане мазут, тәни, qир у qәт'ран у дук'ел
Бона бәндә бубунә т'ьрб-мәзәле бе кәвьр-кел.
У qәwата мьле п'ала, биләке wан һ'әсьни
Бәрк' ньһер'ә р'оке р'аһишт, р'оке р'абу сәкьни.
Шеwьрстана мьнә к'әмал, р'ожәке тӧ кьрьн хӧлq...
К'әскәсоре һ'ӧб-мовәте р'оке тәр'а кьрьн дьлq.
Бььлнд буйн ль сәр зәмин чаwа тә'ва нӧһ, нәдир,
Бәнде һесир тә кьр хӧдан, тә кьр бәнде лап к'әбир,
У мьләте дәwра сеwи т'әзә дитьн р'ожед гәш,
Wан данә тә ньфус-нәфәс, хәмла р'әнгин у п'ьр'р'әwш.
Һур-һури бун qәйд у зьнщир, һур-һури бун к'әләмчә.
У к'әw гыртьн дьле бырин, дьле кован, п'ьр'-п'әрч'ә.

У тә'ва тә у нура тә чар-чарнькал да нишq,
Саз у т'әмбур тә ани да шаһир. дәнгбеж у ашьq.
Wана бир кьр, дәрде бәре у әw көле h'әзарп'әнщ,
Сәр заре wан буйи к'ьлам, wан да мәт'h'е ә'мре гәнщ.
У зьмане мәйи к'ӧрди бьрьqи wәк зәрг у шур,
Хәбәред мә нӧh, щәwаhьр сәр к'аг'әте бунә т'ур'...
Дәнг у сәда мәйә к'ӧрди хӧл-хӧли wәк гәwгәwә,
У р'адиос әw бьрьи дур h'әта Лальъ у мәргә.
Т'әв зьмана зьмане мә кьрә хӧлин әшq у ша.
Т'әв мьләта мьләте мә Шеwрьстанеда мәшнйа.
У Снабәнде мәйи т'әзә-стәйр ль синг буйә р'ож.
Wи шәр'кьрйә бей азайе нелщйа зӧлма дьнйа дож.
Снабәнд р'абуг' әз мерхаса зьди hитлери гаwьр
У бәйраqа сор, ленинне h'әта Бер'лине wи бьр.
У жь Русиа сәрбест, аза анн Хәща п'ор'зер'ин,
У паве wи у донге wи жь синера жор фьр'ин,
Wан да фьтьл у wән да чәрх К'ӧрдстана бьндәстә,
Сәр заре к'ӧрд әw бу ч'ир'ок, әw бу легенд у дастан...
Ал-бәйраqа Шеwрьстане wе дьхӧенә чарqӧлбә,
Бльлчдтьрә әw жь hиве, бәр Р'оер'а qьлдьбә...
У р'акете мәйә бьрqи доре дьдьн фьтьл-чәрх,
У бәхте мә т'ьм hениnә мина баhар, мина мәрх..
У мерхасе Wәт'әне мә хwәй qӧрсахьн, п'ьр'щьлә'т,
Wәт'әне мә гӧльстанә... әw hелина п'ьр'мьләт...
Иро ә'йдә, иро щәжнә Шеwрьстана к'аw-к'ӧбар,
Ль синге wе дьтәйисьн р'әхтед гӧлан у баhар,
Мьләте мә т'әв мьләта к'аза әшqе hьланийә,
Ә'зиз Ленин, Кремла сор жер'а бәхт у әшq анийә.
Мала мәзьн дәф-дә'wатә әшq у щаhе зьнгинә,
Бәхт, азайи Шеwрьстане hәрт'ьм-hәрт'ьм мьзгинә...

* * *

Жь бузе әм агьр ведьхьн,
Жь агьр әм гӧла р'адьхьн,
Жь кәвьр чедькьн әм к'ьнща,
Жь пола р'одькьн әм бьрща.
Бьн бә'ра т'ьм әмьн хознәбәр,
Әм дькьн ль ә'рша гәр' сәфәр,
Тишдькьн гол бә'ре милион п'ел,
Гәмие мә ньзаньн тәw у мел.
Гәмийар'а мә атом кьр дьльк
Шкенанд бәрф, буза пьштмьльк.
Бажар'ед бәрбьр'о мә кьр шен,
У к'оч'кед мәрмәри ә'рш һьлтен,
Шьвета баг'—меше нубари
Гьһишти ә'змане нур-нари.
Сурие мә ч'йа у чол бунә р'әхт,
Әм әщьн у шанә хӧданбәхт,
Зәвиед мә wәк бә'ра дьдьн фур,
У комбайн дь наве тә'ва нур...

ӘРМӘНИСТАН

Хәwн у ч'ир'ок, һ'ьк'ати тӧ,
Канийа ә'мьр —һ'әйати тӧ,
Баһари тӧ ль синг зәмин,
Тә'ва п'ьр'гәш, ч'ә'ве ә'змин,
Сурте тә нар, һ'ьнар, гӧлгун,

Мöhʼбəтерʼа буйи стун...
Нəбати тö, шəрбэта щам,
Сəр леве мьн буйи кʼьлам....
Тö ньфуса мьнə həр рʼож,
Гəh бой бьлбьл гöла бьшкож.
Тə биркьрьн зəбун у дəрд,
Кöштьн, мьрьн, тʼалан у щəрд,
Гöнде wеран, кʼəлəфе бум,
Рʼожед qəтʼле, шəрʼ у hʼöщум.
Ћесьр у хун бубунə бəʼр,
Мэйтʼ у щьназ wəк зьл ль сəр,
Де авити лаw у дəргуш,
Зöлм дьфьрʼи wəк qəрəqуш.
Гəли-гəбоз, зьhол у чʼəм—
Хун дькʼьшийа həргав həрдəм,
Аh у дəрд у зöлм, hесири
Дьл мə hьнгавт hʼəзар тири.
Əʼзман тə чʼик, нарьнщ, гöлгун,
Wаре əʼмре дьлрʼəш, чʼəʼвхун.
Синге тə наз бь нöqтə, хал—
Мəйдана шерʼ, бьи пʼе дəщал,
Лаwе тə дил бь qəйд-чидар...
Кöле давит лева хöбар,
У жь wəлет əw бун qачах,
Ль qöрбəте həжар, алчах.
Зöлм у тəʼрие, əʼмре пʼырʼтал
Кöштьн Мароед зарʼ, тʼьфал,
Саро бьрьн ах-бəре сар,
Ануш hиштьн дин, сəwдəсар,

Бой занине, бой поле сор
Гик'орар'а бажар' бун гор'.
Кəвзане qöрбəте дəст,
Шайир-хəриб, дəрд дьл дьгəст.
Завтчие лəпхун у дьжмьна
Дькöшт хорте дəстбьһ'на,
Букед р'убхел, зар', жьн, кал, пир
Wəлет нə'лин, дьда т'əхдир...
Ль wəлате дəwр у зəман
Р'əш кырьбун бəхт-мьраз, щан.
Т'əк мьрьн бу wьр бьк'ьрчи...
Дькьр зукин сəе бьрчи.
Дьшəwьтин гöнде хали,
Бəр у кəвьр, ч'йа дьналин...
Жь шьмале Октйабра нар
Анин тəр'а ə'мьр, баһар,
Да тə изьн, əхтийар, дəстур,
Бьр'и öстие зöлма ьстур,
Шайи тəр'а кьрə хели,
У əшq р'абун һ'əзар п'ели.
Р'öһ'е Давит' сах, нəмьри
Т'əв азайа тə бəльри,
К'öбар, сəрбəст wəлет мəшйа,
Жь шен-гöнда ну ду к'ьшйа.
Вəбун дəрге азайе, бəхт,
Кəри-сури ль ч'йа бун р'əхт,
Мьзгин гьһишт хəльq-əһəли
Кö бун хwəйе ə'рд у хwəли...
Р'енщбəр дəште кьр щöт-щöбар,

Дьле wи кöл ну бу баhар,
Шове дöр' бун wәк бәре п'ел.
Бунә ч'ир'ок щот у к'отан,
Әw дь qöнще кадина ман.
Дәрк'әт дәште деwе h'әсьн,
У хәбат бу сйанәт, пәсьн.
Гöнда чебун колхоз, совхоз,
К'öрд жи к'öбар qоткыр к'олоз...
Гöнд у бажар' wәк гöле ал
Сәр синге тә бунә хьт-хал,
Ч'әм, голе тә н'ьр'ав у к'ур
Дан ч'ә'ве тә нишьq у нур.
Гöл бьшкьвин кәвре тә р'әш,
У кәвьр бун льбсе гöлгәш.
Әwләде тә сәр р'йа хәрив,
Вәгәр'йанә п'ашла тә hив,
Ў wана ди баhара хwә...
Буйи к'öбра Гоhара хwә,
Баране зер' ль тә барйан,
Буйи р'әwша шькле Сарйан..
Р'йа тә фьрә шәwq у шәмал,
hайастана h'öсöл-щәмал,
Ċәр тә тә'ва ленинне гәш,
Бәрбь qöр'на аза бьмәш!

ЕРЕВАН

Нoли зәрийа дә'wәте,
Мьлда бәнда мовәте,
Сурте wейә һ'ьнари,
Ле барана зер' бари.
Ч'ә'ве wейә кьлдайи,
Деме wейи гöлдайи,
Ӡаре wейи шәкьри,
Леве wейә агьри.
Баг' у баг'чә ль сәр мьл,
Wаре шаруp у бьлбьл,
Қ'аw бадайи зьлф у бьск,
Же те бина маwар у мьск.
К'уч'ә—соqаq шьр'ке р'әхт,
П'ьре wе гöстиле бәхт.
У к'ьнще wе п'ьр'аwәз,
Т'оп у т'әзә, бәрмәqәс.
Шьбһе р'ое әw гәшә,
Дьл бь wейа сәрхwәшә.

ГÖРЩЬСТАН

Ч'йаед тә бльнд р'ьмед ә'ршинә,
Ч'әмед тәйә бьрq шәв-р'ож бәнгинә.
Р'әзе һ'ьк'йатьн бәсте тә мәхбур,
Ч'ә'ве тә т'ьжи мöһ'бәта бь иур,
Шә'де тә дәwра Қазбеке калә,

Бь гöрщи дьстьре у галәгалә...
Зәнде тә балур Арагви у К'ӧр',
Кӧ һәвдӧ дьгьрьи у тен ч'йаед дӧр'...
Чонгуре тәйи дәwранайи дәнг
Буйә дәнгбеже ьройини: qәшәнг.
Тә wәргьртьнә h'әзар хәмле хас.
Әwләде тәмә дайка мьн херхаз...
Әзе чь бежьм, wәки тә бе саз,
Тә'ва ленинне ль тә кьр кьрас...
Тә вәкьр ч'ә'ве хwә т'ьжи һесьр,
Хер у бәрәк'әт сәр тәда бари,
Мә вәкьр ч'ә'ве хwә т'ьжи һесьр,
Бәйраqа Ленин сәр мьле хwә бьр,
Буйи хӧдане бәхте хwә т'әзә,
У сәр деме тә шайи дьбәзә.
Тә бир кьрьнә дәрд у кӧле кәм.
Минани мьже сәр тә һьлат хәм...
О, h'әзар сәлам, Гӧрщстана мьн.
Баг'че h'ькйати у гӧлстана мьн.
Тә h'әзар сәлам жь щьмә'та к'ӧрд.
Тә п'ор'е хwә хер сәр wер'а вәгьрт...
Т'ьме мьн хwәш те хәмла тә букин.
Сәр тә бәнгийә дьле мьн әвин...

Т'ЬЛБИС

Ә'змане тә сут wәк ч'ә'ве йаре,
Сурте тәйә сор гӧлед баһаре,

Чинаред шьтав бәжи у бала тә,
Гола Самгорие хәт у хала тә,
Р'енгед те шьрит тәр'а бәрщеник,
У ч'ї.ае Гощар' к'офйа т'ик,
У метро тәр'а тамаре жь дьл,
Мәйдана Ленин диндара тә гӧл,
У К'ӧр'а зәр'ин тәр'а чонгурә,
П'еле we зивин симе бь нурә...
Шәв у р'о дьве мьqаме т'әзә,
У к'ьлама тә феки у р'әзә.
Баг' у баг'че тә р'әхте тәйи дӧр'
Һ'ӧб-әвинер'а әw буйә бьһӧр'...
К'ьлама мәйә ль сәр левайи,
Тӧ мәр'а әшqи, шабуни, шайи,
Мала мә т'ьфаq, мала мә р'әнгин,
Мәр'а мәсәви, имани у дин,
Минани дайка ә'зиз у ширьн
Бой тә бәдәwе т'ӧнә т'ӧ мьрьн:
Тӧ иро мәр'а баск у qанати,
Ширьн шәкьри ,qәнд у нәбати...

QӘWӘТ У Р'ӘWША ДЬНЙАЕ

Р'абьн, щаһьлно, щаһьле дьне,
У бьбьн һ'әсар пешийа мьрьне,
Шәр'а бьшкеньн һун пьшт у пила,
Зиндана дәрхьн һесир у дила,
Wаир'а хәбәрдьн заре азайе,

Дəфа һəwаре бькнə йа шайе.
Нəһелын бьжин һ'əрб у шəр' у щəнг,
Атоме техьн зиндане лап тəнг
У сəр к'ьлиткьн сесьд шест дəрйа,
Эw нəкə батмиш дьне у мəрийа,
Нəп'əлч'ьqинə зар'а диwарва,
Жь һəвдӧ нəкə дəсте бук-зə'ва,
Жь һəвдӧ нəкə дəсте бав у кӧр',
Дайик нəминьн деран у п'ор'кӧр',
У дьнйа нəбə тəндура сор, гӧр',
Нəчьн ə'змана п'еләсне агьр,
Дьнйа мə р'əнгин кӧ нəбə к'ози,
Т'ӧ кəс нəбинə т'ӧ дə'w у дози.
Нəбьн к'əлəфə əв бьрщед бəлəк,
У к'ӧбар бьжин хwəйе wан мəлəк,
Һун wəт'əн бьднə мьлəте бьр'-бьр'
Бе т'оп у т'ьвьнг, бе шəр' у агьр—
Ә'длайин дьне к'аw бьдə чəрхе..
Р'абьн, щаһьлно, щаһьлед дьне,
Хəмьл у р'əwша лап т'əзə бьдне!...
Бьра бəйраqа wə т'ьме р'обə,
Ч'ə'ве дьнйае бь wə т'ьм р'онбə.
Гəр һун бькьн гəм баһӧр'е зӧлме,
Жь ə'рде һьлдьн зальмтийа к'ӧлме.

САЛА Т'ƏЗƏ

Сала т'əзə һ'əйр-һ'ьжмəк'ар һекəр'унəк чекьрйə,
Ә.ıq у шайа хwəйə ани минани р'ун ле кьрйə,
Т'аса ə'змен qəлакьри ль бəр wейа дьбрьqə,

Ә'ԝр теда ԝәк сьнич'кә, у р'о навда зәрькә.
Бәрф у шәп'а р'аст у бәста мина лоше чил-кәвәр,
У ч'йа у гьр ԝәк мӧт'ӧлге шампайна дӧр'-мор ль сәр.
Сьпьндаре баг'чә, мешә мина фьнд у мум у шәм,
Алава ԝан чил у qәрqаш к'этийә ә'йна гол у ч'әм...
Һива зер'ин дәст саледа нoли сева хәлате,
Бина мьск у бина маԝар у щьнәте т'әв же те.
Бә'р у окйан ч'ьлк-ч'ә'вар'а финщане ԝе балури,
Бьлура бе гӧвә-гӧвә, к'ӧбар сәда шарури...
Мьжа ә'рша сәр сәре ԝе буйә шә'ра һәвьрмьш,
Р'әхте стәйр сәр әнге ԝе әшq зьнгинә, хьшәхьш...
Жь леве ԝе шәкьр, к'аг'әт дьбарьн гӧл у бәйбун,
Әԝ дьмәшә дьнс-а'ләм, ә'рш у ә'зман у гәрдун...
Сала т'әзә сәлам дькьн минани хушк у зәйн,
Әԝ дьмәшә к'ӧбар-к'ӧбар, чаньк, чәләнг у qәшәнг,
Те Ԝәт'әне мьни мерхас, к'аԝ ньтьри, һ'әзар р'әнг.

QӦЛЬНГ

Дәнге qӧльнга ве эваре те,
К'ьлама әшqе дәве ԝан дәрте,
У р'әфе ԝана ә'змен буйә чит,
Ль ә'змане сут әԝ дькьн щьрид.
Жь гәрмьстане тенә зозана,
Дьһельн qьжла, дәшт у арана,
Р'әфе ԝан шьрит хԝәш дьqир'инә,
У к'ӧбра ԝана чьqас шьринә,
Ве баһарера' мьзгинне тинә,
К'ьламед ԝанә ширьн у щинә,
Мина мәлһ'әма дьле бәнгинә

У әшq у шаҺа дьнйа р'әнгинә...
Гәло әw к'ö тен, жь чь wәлати?
Wәлатє р'ьһ'ан ле бунә qати,
Т'öнәнә ль wьр щәw-кание к'әwсәр.
Wьр шелу бунә ч'әм у гол у бә'р
Йан мьч'ьqинә кание ъьр'ькзер',
Йан гöл вәнабьн ль һ'афа зьнер,
Йан накә гöжин бьлура шьвен,
Йан хьрав бунә гöнде ава, шен,
Йан бәнги нинын qиз у хорте зен,
Йане wьр һатийә к'ока ә'вд-и'сен,
Йане wьр т'öнә баһар у бьлбьл,
Йан бунә кәвьр wьр мöһ'бәт у дьл,
Йан wьр т'öнәнә һәвал у һогьр,
Wьр гәрмьстанә, т'әк алав-агьр,
Йан wьр т'öнәнә буке р'ухели,
Йан qиз у әзнаф дьбьн бәрдели,
Йане wьр т'öнә нә дәф, нә дә'wәт,
Йан wьр qәлйайә хер у бәрәк'әт,
Йане wьр шәр'ә, т'ьм щәнг у qалә,
Бәнде бьриндар ль wьр дьналә,
Wьр тєнә кöштьн зар' у кал у пир,
У ә'вд у и'сан wьр бунә һесир,
Йане хуна сор wьр гьртийә дәлав,
Йане wьр р'абуйә т'офан у селав,
Сйар у шәнгәсйар ль wьр данә нав,
Qьр'бунә әwләд у дайик у бав,
П'ел дьфьр'иньн сйара орт'а зин,
У бәр'и бунә щие гьри у шин...

Ҝ'ан т'эзэ корбуйә Ә'вдале Зэйне,
Навинә хәмьл у р'эwша дьне,
У к'ьлама wи дьла дьсожә,
Ә'мьр у жийин wи бунә дожә...
Wә к'ьлама хwә жь wи һьлдайә,
У р'эфе wә чит ә'рш п'әрвәдайә,
Һун хәйндинә жь wәлате хwә,
У һун р'әвинә жь щәлате хwә.
У п'ирә бунә wә эл у ә'шир,
Wә гьртйә р'енга хәрибе фәqир...
Qӧльнґню, дайньн мерге мә һешин.
Щәw у ч'ә'вкани ле дькьн хӧшин.
Һелина чекьн сәр даре чинар,
Ль wәт'әне мьн баһарә, баһар...
У Wәт'әне мьн мәзьнә к'ьбир,
У тә'ва т'эзә ле дьдә нэдир....
У ә'змане wи т'ьм ч'ик у сайә,
Дәшт—зозане wи т'ьм эшq у шайә,
У эw хәмьлийә бь гӧле һ'әвтр'энг,
К'ьлама шайе жер'а буйә дэнг,
Бэндә азайә у бэндә к'ӧбар,
Дьжи у дьстре wәлате баһар.
Һуне вьр биркьн к'ьламе хwә кӧл,
К'ьламе шайе бьстьрен жь дьл.
У һуне дайньн мерг у чимана,
К'ӧбар чәрх бьдьн ә'рд у ә'змана,
Һелина чекьн сәр сьпьндара,
Бь эшq дәрбазкьн т'әв дост у йара,
У вәхӧн аве кание сар зэлал,
Бьстрен к'ьлама ә'мьре мә дәлал...

СЬБА БАЖЕР'

Хәԝе р'адьбә шәhәре р'әнгин,
Ль соqаqе ԝи гьмин у р'ьнгин,
h'әзар hеԝәрзә h'әзар сәԝт у дәнг,
Шәмдан ведьсьн ԝәк стәйре р'әнг.
У мьна дьвә шәва милион ч'ә'в,
Ль соqаqе гӧл дьр'әqьсә тә'в...
Асфалта шушә ԝәк шәвә, ӧсӧр,
Дькә ч'ьркини бьн машине h'ӧр',
У дьлэзиньн п'әле зор, щьнди,
Ч'ә'ве ԝан агьр, шәмдан у фьнди,
Дьле ԝан фьрә ԝәк әзмане нур,
Фькре ԝан иоли бә'р-дәнгьзе к'ур,
К'обарийа зәмин ль сәр деме ԝан
У т'әриqеда буно qәрәман,
Че дькьн ә'мре ишьq у шәмал
У дьчьн бәрбь комунизма ал.
Ве дьнйа р'әнгин дькьнә зәйнәт,
Бь дәсте хԝә хер, дәсте бәрәк'әт...
Сәрч'ә'ве бажер' әԝ дьшон бь h'әйр,
Бажар' дышхӧлә минани стәйр,
Авто дьфьр'ьн чаԝа думәqәск,

Бь һ'әзар р'әнги: сор, спи у к'әск...
Трамве алаз дькьнә зьнгин,
Сәр р'йа хwә һ'әсьн, wәршәq у зивин.
Һ'әзар машинә у тролейбуз
Ль сәр асфалта һ'ьлу нолн буз
Дьпәкьн мина бьруск у агьр
У дьбьн бәнде бь һәвр'а һогьр.
Фабрик, завода леве балури
Qайим к'ӧтанә ә'змане нари,
Минани деwе зәнгйә сәрхwәш
Дәве wан дәртс ду-духана р'әш.
Духана фабрик,, заводе п'ьр'таq
Сәр мьле бажер' т'ьм дьбә бәйраq,
Ба к'ӧбар дьгрә бәйраqа дук'ел
У сәр мьле хwә бь әшq дькә мел,
У бор'йа сьве дьqур'ә к'ӧбар,
У дәнг дык'әвә wан бьрще зибар,
Шәһәлу хәwе дьбьнә һ'ьшйар
У дьләзиньн минани һәрщар.
Шайир к'ьлама сьве дьстре
Т'әви тә'ва нӧһ сьбе —w сәһәре.
Бь һ'әзар дәнги, бь һ'әзар вини
К'упе машине дькә qур'ини,
Дьшулькә сәр р'йа һ'әсьне гьзик,
Ду—духан ль сәр дьбә нәхше ник...
Шәһәр п'алдайә мина ә'сабә,
Там у таше wи т'ӧнә һ'әсабә.
Бәр п'әр'е ә'змен к'оч'ке бь мәрмәр,
Алава р'оже дьлизә ль сәр.

Нава бажер'р'а те ч'эме бь дöр',
Qэйк бунэ р'ез сэр дэлав—бьhöр'.
Хаэбаг'че р'энгин дьqьбьн бьлбьл.
Дьбен к'ьламе т'эзэйэ жь дьл.
Пьред мьрщани гьртьнэ говэнд,
Мьлед бажерда бунэ к'аw базбэнд...
Тэ т'ьре хэwнэ хэwна h'ькйати,
У тö дьмини ле зэндэгьрти,
У то дьмини ле э'щебмайи,
Вьр hэв hунанэ т'ьм эшq у шайи...
Ль бажар'е р'энг, ль бажар'е нар
Шайи дэрдк'эвэ т'ьме жь к'энар.
Кэwе э'длайе дьфьр'ьн к'öбар,
Дьh'эльн нава э'рще сут, щэбар.
Дьчьн мэк'т'эбе qэлфе зар'е жир,
Хwэйе ахьрийа бэхтэwар, к'ьбир.
Бэрбь хэбате дьмэшьн öлмдар,
У чэлте wанда нщатьн диhар.
К'öбар дьмэшьн qöльхчи, п'алэ,
Һьндава хwэда hэр йэк wэк Залэ.
Эк'скаватор, qöльнге h'эсьн
Че дькьн бьрще h'ьк'йатэ мэзьн:
К'öтанэ э'рде qиле бэрази,
Дьщун бэр, хwэлие hешнайа р'ьзи,
Бь дэве хwэйи чатан wэк е гöр
Хwэлие бэрдьн автое барбьр.
Шьвета h'уте бьне бэ'ре к'ур
Дьгьжгьжиньн элк'ане h'ьдур:
Э'рд у хwэлиер'а к'этьнэ щэнге,

Диware бетон дьдьн ньч'әнге.
Дәсти сәр чәрхе, п'але зор навдар
Зу дьләзинә ньвета һәрицар.
У дәрбаз набә һе дәqә у qас,
Че дькьн бьрице мәрмәр беqәйас.
У полһ'әле ч'ик у п'ещьри
Сәкьнийә ль бәр себа сьнцьри,
Ль бәр ч'ә'ве wан бәрч'әвке р'әш—р'әш.
Пола пел дьдә ноли бә'ра гәш,
Дьк'әвә шипе у луле qальм
У дьбә ищат дь нава qальб.
Пола qал дькә полаһ'әле зор,
Дькә машинә, комбайн, трактор.
Wәт'әне мәр'а әw дьбьн мьзгин,
У п'алә дьгьрьн wан гәм у дьзгин...
Qумьстан дьбә wаре гӧльсан,
У баhар дьде мәмьк у бьстан,
Һәвдӧ тен һунан шайи, азайи
Бьн ә'змане тә'в у ч'ик у сайи...
У әз шадьбьм бь деме бәшәр,
Дәма дьнһер'ьм тә'ва мина шә'р.
Ноли бьлбьле нав баг'че һ'ькйат
Дьстьрем бь һ'ӧб, сер у сьлаwат,
Дьстьрем дәма мә гӧл, ньтьри,
Ве р'ожа иро, йа дӧһ бьһӧри,
У заньм ә'сә әмьн т'ьм хӧдан
Wәт'әне т'әзә ша у мәһрищан.
Дәма дьстьрем бажар'е бь нур,
Дьбьмә бьлбьл, дьбьмә шарур..

МЕТРО

Бьн ви бажар'и мьн кьрийә ләqәм,
Р'ожа гәрм у хwәш, р'ожа сӧр'-сәqәм.
Әз дак'әтьмә тәвьке бьнә'рд,
У дәрәм-дәрәм, мьн qәлаштийә ә'рд,
У же к'ьшандийә хwәлийа шәвә, р'әш,
У мьн чекьрийә бажар'е бь р'әwш,
Теда стәйрьн шәмдане бь нур,
Мәрмәр, гьрачит теда бунә сур.
Машинә теда мина бьруск-бьрq
Тен у qьлдьбьн һәв дьбьнә фьрq,
Экскалатор һьлте у дате,
Һьн бәржер дьчә у һьн һәвраз те,
У әw дьк'ьлә дь шьвета һ'ут,
Же нае qужин, нае qуртәqурт.
Сәр п'епәлинге бь аwаз, р'әнгин
Тьм сол у гизмә дькьнә р'ьнгин.
Жела-жорда тен к'ом, бьр'е бәндә,
Дьшулькьн нав т'онела чәндә,
Дәртенә сәкна щьнәт, һ'ькйати,
У дьк'эвьнә машине һати.
Шәмдане теда кьрийә р'ож у тә'в.
Теда т'ӧнәйә тә'ристан у шәв.
К'ӧбар сәйр дькә бәнде ә'мьрхӧлq,
Wи дайә бажер' әв ә'мьр у дьлq..
Бь әшq дьк'әнә бажер'е бьнә'рд.
Wи нәдитьн т'ӧ хьйал у дәрд.

Вьр дьле бәнги т'ьме дьстьре.
Бьр дем дьшӧхӧльн минани ч'ьре,
Вьр бә'рә т'ьме шабун у мӧһ'бәт,
Вьр бә'рә т'ьме хер у бәрәк'әт.

*
* *

Бь хwәндьне тенә диһар сӧр'ед п'ьр'хәф,
У нәзанийа дәwри зәман т'ьм дьбә дә'ф,
Мина р'әфе qаз-qӧльнге бәр'ие һати,
Сәр р'уп'еле зәмане мә т'әв һьлати,
Һ'әзар ә'щев, һ'әзар ищат тенә хане,
Шьбһ'е ч'әрәз у эмише ль дьк'ане,
Wәхт у дәwран ширьн дьщу-дьмаһ'ннә,—
Хорте к'әмал, qизе аqьл сәр бәнгинә,
Ә'щев—ищат бона wана хәмьл, т'ащә...
Дьдә wана п'әр' у баска, мьл у qанат,
Р'ожа кере һьн дәрманә, һьн илащә...
Ә'рд у ә'зман әw дьхуньн бь qат бь qат
У мәзиле бесәробьн у батьни,
Ә'рше бе сәр ль бәр wанә мина сьни,
Р'енга Қадьз, Певьр-Мезин, стәйр у п'әйр
Дьтәисьн wәк щәwаһьр, дӧр'е бь һ'әйр...
Һьн к'ьт'ебә, һьн мьсһ'әбә, а'ләм, гәрдун,
Һ'ьш у к'әмал сер—сӧр'ар'а бунә стун.
Һәр дәwрәке ӧлм у занин бйә нәрдәwан,
Бәндә ньq бу ә'рше к'ьбир, бу п'әләwан.
Һерса т'ьреq р'абу зана мина лейи,

Щәза кьрьн һьн Бруно, һьн Галилей,
Ав у агьр һ'ьше зана нани бәнде,
Әм чун ә'рша бь занина занед ә'рде...
Хортед щаһьл п'ьр' бь к'әмал, qизед кәзи,
Дьлед wәда һ'эзар мәрәм нет у хwәзи,—
Ль к'ö шәр'ә, ль к'ö щәнгә, һе хунә бә'р,
Ә'рд дьнә'лә дь бьн гизма орди, әскәр,
Гәр бьльнд кьн һун занина мәйә шәмси,
Ль дьне кьн һ'әзар р'әwши, дьлq у льбси.

*
* *

Шайир, р'абә, гöла бьр'еж т'әви дöр'е һ'эзар сал,
Әwе тәр'а бьбә хьзнә, бьбә һәбун, мьлк' у мал,
Тә чь р'етийә сәр к'ахәте, әw намьрә, иа, т'ö шар
Wә'дәлинә мал у һәбун, һ'öб у әзиз, дост у йар,
Wә'дәлинә ә'вд у и'сан, гöл у бьлбьл ве дьне,
Бежә, гәло к'е wе нәчә дәве гор' у мьрьне?
Бежә гәло чьqас зәри, мина гöле бь хöнав,
Дьнйа р'әнгин һиштьн у чун дәрк'әтьн әw жь нав,
Wана т'ьре хәwнәк дитьн, хәwнәкә хwәш у ширьн,
Дьнйа һәйә ноли кәзан, ә'вд у и'сан wәк тирьн,
Дьнйа һәйә п'еле бә'ре, кö дьлизьн бәр к'әнар
У һур дьбьн ль сәр qуме, ль сәр qәйа у зьнар.
Ә'мьр һәйә каникә зер', кö дьчә бәрбь qумьстан,
Йан жи шьбһ'е ба-багәре даqьрч'инә зьвстан...
Фәqәт, мина wе ч'ьqе, кö баһаре дьдә дәр,
Т'әв пайиза чур' у чәqәл дьмрә мина ах-к'әсәр.

Ньсләт пәй һәв бунә qәйнт'әр, бунә зьнщир сал, зәман,
Wәк карване нур стәйра кӧ чәрх дьдьн р'у ә'зман.
У дәстәк те, дәстәк дьчә жь а'ләма п'ьр' к'ьбир,
Хwәзл ль wи пәй хwә һиштийә шӧхӧла тә'вә п'ьр'
нәдир...
Хwәзьл ль wи атом һ'ьнарт, һ'ьнарт р'акет у ищат,
Хwәзьл ль wи һ'әвт тәвәке ә'рш—ә'змане хәф жьмарт,
Хwәзьл ль wи р'ожа иро атом кьрйә qуле ә'вд,
Т'әбийәт мәр'а кьрйә мал-мьлк' у дайика мә п'ьр'мәрд,
Хwәзьл ль wи фьтле дьдә нав тәвәке ә'рше сут,
Бьне бә'ра дьqәлешә чаwа ләwәнд, чаwа һ'ут,
Хwәзьл ль wи дәwра мәда гәм кьрьнә дә'w у шәр'
У һәвдӧр'а wи кьрйә йәк нане бәре һ'әзар кәр.
Хwәзьл ль wи дьнйа кырә гӧльстана баг' у р'әз,
Qьр'кьрйә эш, кӧл у холор, дәрд у мьрьн у мәрәз....

*
* *

На, әз һ'ьзнакьм соqаqа кәр'—лал,
Соqаqа мина тәндура ськ-сар,
Соqаqа мина зәнгле бе зьман,
Мина ч'йае р'ут бе чайир-чиман...
Әw чь соqаqә, ле нәе qужин,
Авто, машинә ле нәкьн гӧжин...
У теда нәе дәнге т'ьфале,
Дайик нәбәзә у нәчә бале...
Әw чь соqаqә, кӧ дар кәр'-лалбын,
У дар, у кәвьр теда пир-калбьн...

На... Əз һ'ьзнакьм соqаqа кəр'-лал,
Соqаqа мина тəндура ськ-сар.
У бьра кани ԝьр бькə лилин,
Бьра бьqужə бае һар у дин,
Бьра теда бе qужина зöр'не,
Бьра бьгəр'ə говəнда дьне,
Бьра бьк'əньн ԝьр бук у зава,
Тə'ва мöһбəте ле нəчə ава...
Теда бе дəнге ч'ьвика сəмə,
Кани бьбрьqə минани qəмə.
Даре дор хԝəр'а бькьн галəгал,
У əԝ бьбьһен ч'ир'оке дəлал...
У р'о бьр'есə т'əшийа хԝə зер'ин
Ль сəр сурəте канинга зивин.
Льнге хԝə бьшон даре демһешин,
У гöлне дара ба бьпрə бьк'ьин,
У дар бьԝəстьн ль дəве щəԝе,
Ширьн у ширьн бьк'əвьн хəԝе,
У бəнгне ԝанбə тае р'ьһ'ане,
У дьне һьлдə бина п'ьлтане...
Дар бьвин хəԝне һ'ькйат у зер'ин,
У жь шабуна əԝ бькьн qир'ин.

ҺОСТА

Мьле ԝийə qальм мина к'енара,
Бəжн у бала ԝи ноли ч'йае Щуд,
Бəшара ԝи хԝəш мина йа зар'а,

У тә'ва зер'ин жер'а льбс-цап'уг.
У кәвыр, агур' минани к'арбар
Ль бәр дәсте wи зор у ә'сабә,
Р'адькә сәр лыиг там-тане цәбар,
Сәре wи ацьл нав ә'рше qӧбә.
Әw бльнд дькә бьрще тә'в ә'рши
Ве дьнйа р'әнгин бь шәwq у шәмал,
Wир'а һогьрын т'ьм хер у хwәши,
Т'ьм һ'әзар мьqам, к'ьлам у qир'ин,
Шәв-р'о дьһунә һелина и'сен,
Минани мурйа т'ьфаq у к'әмал,
Шәв-р'о чедькә бь ацьл у зен
Ве дьнйа р'әнгин бь шәwq у шәмал,
Чапуч'е дәст wи бьруска qәwин,
Чапуч'е дәст wи р'ӧһ'е нава р'ӧһ',
Дьне аләмр'а т'ьм буйә мьзгин
У бәхтәwари, шабуна т'ьм нӧһ.
Че дькә п'ьра wәк к'әмбәре зер'
Сәр дьле ч'әме бесәwqә у һ'ӧр'
Ӯ р'ӧһ' у бине әw дьдә зьнер,
У бәр дәсте wи кәвьр дьбә дӧр',
У дьбә льбсе т'әзә у п'ьр' хас,
У бәнде дәwра т'ьм бьрчи у жар
Иро бйә ә'гит, п'әләwан мерхас,
У дьле wида шайи бйә ньжар.
У әw че дькә шәһәре бь нур,
Жийине дьдә степ у бәр'йа,
У әw р'е дьдә гәwгәwе wәк шур,
Ав дьбә ишьq т'ьм бона мәрйа,

Дьшӧхӧлә т'ьме, һьн ләв у һьн р'о,
Дьшӧхӧлә бона ве р'ожа к'ьбир,
Бәндә шӧхӧлда т'ьм дьбә гиро,
Че дькә шәв-р'о вu ә'мьре нәдир,
Бәнд дькә ава ч'әме сәwдасәр,
Р'е дьдә бә'ре сәдһ'әзар салә,
У голәгәни дьбьнә к'әwсәр.
Дәсте һостада пола дьһ'әлә,
Дьбә машинә, ә'щев у ищат,
Ль дьне дьмрьн зӧлм у зәлули,
Р'әв у бьрчибуи дьне дьбьн qат,
Һур у хwәли дьбьн зьнщире qули.
Гӧл һешин дьбьн сәр бәр у кәвьр
У qумьстанс ав лс мьч'ьqи,
Шәмдан дьшӧхӧльн нав гӧнде нәмьр
Бь һ'әзар р'әнги бь һ'әзар дьлqи...
Мәрьве совете мерхас у п'ьр'мәрд
Бажер' че дькә сәр бә'ре һешин,
Бажер' че дькә тәвәке бьнә'рд
У ләqәм дькә дьле ч'иае дин.

ДӘСТ

Дәста бьпәсьн... Дәста бьпәсьн.
Әwә зийарәтьн, жийин, ньфусьн.
Т'ьм зар'е жь де әw дькьн хьлаз,
Әw дькьн т'әмьз дәргуша бь наз,
Дәстьн, wәк п'әнще тә'ва п'ьр'шәмал,

Бəр у бəдəна вəдькьн к'əмал,
Дьдьнə зар'е бьстане сəргöл,
Дьдьн бəшике һьн һ'əже, һьн к'ьл.
У ҍəв у р'оже дьреж, к'ңр у бир
Дьдьн дəргуше əw qəwат у шир.
Дəстьн, wəки т'ьм дьшон р'ə'мəтийа,
Qəбре дьк'ольн т'ьм бона бəнийа.
Дəстьн, wəки т'ьм мьри дькьн р'е,
Дəстьн, wəки т'ьм дадьхьн qəбре,
Хwəлийа зийарəти дькьн сəр мьри
У т'əмьз дькьн ч'ə'ве бь гьри...
У р'ожа шине, р'ожа шьп'уке
Qьрч'ине тиньн сəрч'ə'в у чоке.
У р'ожа qайме, р'ожа шəр' у щəнг
Ч'əка һьлтиньн чапьк у чəлəнг.
Т[illegible]ь qəwат у зора дəста
Сəри дъпəкьн мəйдан у бəста...
Бəрдьдьн дьзгин-гəме мə'нəкйа,
Дьшиqьн мина ə'wре бəлəкйа.
К'öбар əw дьгрьн бəйраq у але,
Бь алт'ьндари вəдгəр'ьн мале.
У дəста кəвьр кьрьн ч'əк, чагуч'
У qйəа к'олан мина пуза п'уч'.
Бьр'ин бəр-кəвре п'ьр' гьр'нуз у п'ут,
Тə'ли-тəнгаси һ'уф кьрьн wəк һ'ут...
Бəндə бь дəста дар ль даре су,
Же пьриск пəкйан, век'əт апре сут...
Wи гоште р'аwе кьр нава эгьр,
Л'щ-а'щ мəр'ьсанд минани шекьр.

У бунə һогьр бəндə у агьр,
Сöр' у сəqəма мьг'арада мьр...
Тир-кəван че кьр бəндə бь дəста,
У т'əбиийəта зор жер'а бу дəстда,
Ӯ дəста бəнд кьр гае бəйани,
Дəста хöльqанд нир у бəнсами:
У дəста че кьр һьн к'отан, һьн щот,
У бəндə к'öбар к'öме хwə кьр qот.
Ль бəсте батьн кьр щот у щобар
У дьнйа р'əнгин хwəр'а кьрə wар.
У дəста р'əшанд т'охьме шайе,
У бəрда бьр'и сəре холайе...
У дəста дани һ'име там у таш,
Чекьрьн чəqчəq у аш. у бəраш...
Дəста ава кьр бьрще нəхш, бəлəк,
Ле һатьн сере һори у мəлəк.
Букар'а һунан хели у п'əрдə,
Минани тə'ва ишьqе бəрдə.
У к'ьнще зава у хəмле бука
Бунə нохш, р'əwша базар у сука.
Сəр ч'əме qöдрəт чекьрьн п'ьра,
Бəндə бəндəр'а һат у бу бьра.
Дəста чекьрьн һьн дəф, һьн зöр'нə,
Минани хəwна бьһöрин qöр'нə.
У һ'öба дьле бəндə бу wəк бə'р,
У əшq у шайе дьне кьр сəфəр...
У бунə qəйнт'əр пəй һəвдö дəwран,
Зəман хəр'ьщин минани ə'wран.
Бəндəк ма к'əсив, бəндəк дəwлəти,

Һатьн һесири, зӧлм, дӧтирәти.
У бой кӧртолә нане р'әш, т'ьси
Бәндә бәндәр'а бу дьжмьн, qомси.
У бәндәк зерйа кьрә нә'лэнә'л,
У ә'мьр жер'а бу жә'рәкә тә'л.
Тамаре дәста р'абун, бунә шьв,
Бьлура зӧлме кьрә гӧвәгӧв.
У минани зйа дьне к'ьшйа зӧлм,
Дәсте һесира р'абун бунә к'ӧлм.
У сал у зәман, у р'оже у шәв
Һәвдӧр'а р'абун у к'ӧлм бун мешә,
Ль ӧстие зӧлме әw дәст бунә шә
У хәньqандьн зӧлма ар'ишә.
Дәста һур хwәш кьр һьн т'әхт у һьн т'аш
У азайер'а бун ч'ар у илащ...
У әw дәсте зор, к'ӧтайи, мазол
Дьнер'а бунә һьн иман, һьн йол...
Т'әк бь зора дәст, бь зора к'ӧлме
Дьне дьqәтьн зьнщире зӧлме...

* *
*

Соqаqеда бәржер тем,
Ве соqаqа гӧлгәш,
Бьльнд дьбьн ль бәр мьн
Шанәшине бәшәрхwәш,
Бьрще нарин у бәләк,
К'оч'ьк-сәре һ'ькйати,

Əшq у шайн сәр хәләq
Wәк к'әмбәре йаqути,
Кö дьгрьн әрш у фәләк,
Кö к'әтьнә әрше нар,
Әрше к'öбар у qöр'ә,
Һ'әзар аwазе баhар.
Соqаqеда бәржер тем,
We соqаqа гöлгәш,
Бәр ч'ә'ве мьн т'ьм дьреж
Әw асфалта ч'ә'в бь р'әш...
У зәрик те пешийа мьн,
Мина hерйа дә'wәтван,
Ль синге wе р'әхте зив,
Зәнд у бәнде wе мьрщан
У деме wе ноли hив
Дьбәшьрә әшq у ша...
Т'әзә заньм бәнгимә,
Ль дьнйае әз п'адша.
Сәр леве мьн әвинә,
Сәр леве мьн әшq у к'ән,
Дар у бәр жи бәнгинә
Сәр ве зәрйа дьл бь хәм,
Сәр ве зәрйа демч'ьра,
Wәки ә'мрә, wәки бәхт...
Бöрйе р'әш ноли п'ьра,
У зьлфе зәр, ноли р'әхт,
Дак'әтьнә сәр пә'нийа,
Дьлэзиньн, бәржер тен
Ноли щәwа у канийа...

Хəбəр надə к'аwа мьн.
Те бежи əw кəр'-лалə,
Нашке, нашке саwа мьн,
У ль мьн дьл бэдһ'алə.
Дькьм бькьм qир'ини,
Дькьм əз бькьм һəwар,
Бьра бе: дьлəвини
Д̄иса-диса wəқ һəрщар...
Соqаqеда бəржер тем,
Ве соqаqа гöлəгəш,
Те пешийа мьн һорйа наз,
Сурəтһ'ьнар, бэшəрхwəш...

Р'ÖҺ'Е ЩЬМƏ'ТА К'ÖРДА

Сəр т'əхте мьн т'ьм вəкьрийə „Мəм у Зина" Аһ'мəде Хани,
Əwə мəр'а „Т'əwрəт", „Qöран" бь р'öһ'е мə п'ьр'дəwрани,
У һəр хəтəк щəwаһьра дь нав хьзна щəwаһьри,
Хание мəзын р'езкьрын бь qэлəма хwəнəмьри,
Фькре wи к'ур, бе һ'эд-һ'ьдуд мина о'рше бе сəрбьни,
У р'уп'еле диwана wи мина нəхше ви о'змани,
К'əмала wи бйə к'əскəсор ль сэр п'əр'е сöр', батьни.
К'ане аqьл? К'ане сəwда? Wе бə'ра һ'ьш кö һьлчьни..
Дəрд у кöле мэйə дəwра ль сəр бəлга бунə ньжар,
Щьмə'та к'öрд зор у щьнди бе хöдан бу, сефил у жар,
Дəсте wеда мəрт'ала зьрх у шурəки бьруск-бьрqи,—

Qəбиле we п'ирəп'ирə навда т'ьм шəр'-дə'w у фьрqи,—
У т'öнəбу к'ом у т'ьфаq у т'öнəбу qəwата йэк,
Ле хайин бун Р'ом у Иран, h'əта хöде, h'əта фəлəк....
Фəлəк жер'а бубу Ə'wан, хöде жер'а бубу нəйар,
У жь хəwа дəwр у зəман т'ö щар, т'ö щар нəдьбу
h'ьшйар,

Бир кьрьбу к'т'еб, qəлəм, Ə'лие həрир у Щьзири,
Бир кьрьбу хwəндьн, зани, азайи бəр бубу бири,
Биркьрьбу qəдре к'öрди зьмане мə ширьн-шəкьр,
Аh'мəд гелед т'əзə дане у бьжартьн дöр', щəwаhьр....
Гот, кö к'öрди бə'р-дəнгьзə, ə'зманəки к'ур у агьр,
Гот, кö к'öрди мина шурə, зьлфəqара wи Ə'лие шер,
Р'ожа qайме у охьрме бьрq дьдə wəк бьруска кер',
Гот, бь к'öрди дьхöлхöльи шьер у qəзəл, дастане нур,
Wəк селава дəрбаhаре кö дьчр'ə нав гəлие к'ур,
Гот, hосте wи зьмани щьмə'тəкə п'ьр' кəвнарə,
Дəwр у зəман зорəзöлми мина тəйрок ле дьбарə,
Гот, ч'ир'оке щьмə'та к'öрд п'ьр'ьн мина wан стəйра.
Р'öh'е wеда п'əрwаз дьдьн мина симьр', бə'з у тəйра
Гот, дəстана "Мəм, Зин,,-а мьн хöльqийə жь Щьзир—
Боhтан

У хöлхöлйə сəр леве к'öрд мина к'öбра тəйр у бəта.
Бьра дьне hогьр həбьн шьбh'е Ч'əкан, шьбh'е Т'аждин
Бьра дьне мöh'бəт həбə мина h'öба Мəме у Зин,
Бьра дьне Бəк'ьр бьмрьн, бьмрьн хайин, бьмрин дöр'у,
Кö hьлнəшьн бырще h'öбе, wəлнəгəр'ьн əw дəвəр'у,
Бьра т'ö щар бьн хwəлиеда h'əмез нəкьн həв щот əвин,
Ə'вд э'нсан мьразе р'əш qə т'ö щара бьра нəвин,
Т'əк "Мəм Зина,, Аh'мəд Хани бьра бьмин дəрде дьла

Бьра т'ö щар нәqöр'ч'ьмә бәхт-мьразе сосьн, гöла,
Бьра дьнйа р'он у р'әнгин бьбә wаре h'öба дьла,
Әвин бьра hәв h'әмезкьн у гöлбьдьн мина гöла...
Т'аще сәре мәйә Хани, п'ехәмбәре шайнре к'öрд,
Ч'йае дь нав шьхта ч'йада гьре дь нав гьра у сьрд,
Р'öh'е к'öрдә Аh'мәд Хани әw бьльнд бйә нава дәwра,
У мьләте мә р'азайи wи h'ьшйар кьр хәwа hьнгор,
Диндара wийә р'ое гәштьр нәгьртийә т'ö мьж у ә'wра.
Р'öh'е wида р'ожәк вехьст: р'ожа т'әзә, qәwат у зор.
Тьа дьбьм, кöндә ль бәр qәбра wийә зйарәт,
Әwә мәр'а дин у мәсәв мәр'а иман, мәр'а аг'рәт.
Дьле мәйи нәтәмьри р'öhе мәйи т'ьм нәмьри,
Хер у хьзна зьмане мә ләwз у wуша щәwаhьри...
Ль дьниае h'әта hәйә шайирәки хöдан qöрәт,
Аh'мәд Хани wе т'ьм бьжи чаwа тә'ва батьн, qöдрәт.
Мьләте хwә хәwдамайи дькә h'ьшйар жь хәwа к'ур,
Ль сәр р'енга бәхт йазйа к'öрд дьqхöлә т'ьм wәк р'ожа нур.

Дькә хушин иоли окйан зар-зьмане ширьн к'öрди,
Т'ьм гöжиньн ль р'у дьне хәбәр-wуше мәйә дöрди,
Лал у дöр'е бьне бә'ра теда hәнә h'әзар-h'әзар,
К'а софәк'ар, к'ане сәwда кö же дәрхә бинә диhар?
К'а стәйрзан, кö бьжмерә wан стәйре ль р'у ә'зман.
К'а хознәбәр, wәки хозбә бьне бә'ра Хание п'ьр'зан?
Ханик hәйә ә'рше бе бьн у бе h'ьдуд, у бе к'әнар,
Фькре wи п'ьр' мина ә'wра ль сәр hәвдö буйнә ньжар.
Дәwрә зöлм бйә, дәwрә чәтьн, бәндә майә бе р'ож у тә'в
Чар-чарнькал дәлав бйә хун, тә'ристан бйә у т'ьме шәв.
У ведьсйан стәйре нур мина щанйа Зин у Мәме,

У кöл дьне дьбу ә'ӥьр, бәндә дьк'әт дәрд у хәме.
Бәк'ьре Ә'ӥан ӥәк qәт'ьл-хуи сәр р'ӥа дьла бубу кәләм,
Аh'мәд Хани бь дьле дәрд hьлда т'әмбур саз у qәләм
У бәндәр'а әӥ бу hогьр дьле ӥанда вехьст агьр.
У сал фьр'ин, дәӥран фьр'ин, Аh'мәд Хани т'ьм ма нәмьр.

ЖЬНА К'ÖРД

Тöйи р'әӥша шин у шайе, дәф-дә'ӥәте,
Дьле тәда к'әскәсоре h'öб-мовәте,
Бәжна тәйә наз у шьтав ӥәк сьпындар,
Сурәтәк-hив, сурәтәк-р'о мәмык-h'ьнар.
Леве назьк п'әр'е гöла, у бин п'ьлтан,
Әмыр дьди мал—ощахе бь дьл у щан
Ощахада у малада тöйи баhар,
У ширнә у шәрбәтә тә зьман-зар.
Заре мәйи шәкьр дьки дәве зар'е:
Мина т'офан у селава дәрбаhаре
Заре к'öрди дьхöлхöлә дьчә дәӥра,
Сәр дьжмьна дькә хöр'ин мина ә'ӥра,
Мина бьрqе у бьруска бь h'әзар п'әр'
Дьжмьн дьхә дәӥр у зәман у дькә шәр'..
Ӥәк полае дь нав к'ура алав-агьр
Зьмане к'öрд сахә, зенди, т'ö щар нәмыр.
Дәӥр у зәман буйә бәйраq, жийин, ә'мр.
Бәр мевана т'ьм вәдки тö дәрге дьл,
Жь диндара тә дьбарьн сосьн у гöл.

У жь нан у мәсрэфе тә мамә мәт'әл,
Р'ожа шайе р'ожа шине, гьран у тә'л.
Ч'ә'ве тәйэ к'ур, ә'змани шелу бунә,
Дьле тәда бьлбьле дәрд т'ьм дьхунә.
У h'ӧба тә дәнгьз у бә'р qә нач'ькә,
Заре тәйи т'ьм бьлбьли ч'ькәч'ькә.
Тә дайә к'е соз у qьрар, бәхт у гьли,
Бәр вәкьрйә синге мәрмәр, р'әхт у гӧли.
Ә'мре шида буйи ч'ьра, буйи фэнәр,
Ӵьqас мьжбйә у думанбйә, тәр'а к'әдәр,
Венәсйайи чьqас р'абйә ба у багәр,
Жь бәр дәрда, жь бәр кӧла дьл тә бйә кэр
Пәй h'ӧба хwә, пәй Сиабэнде хwә неч'ирван
Тә зәреда хwә авитйә бь дьл у щан.
Дь нав т'ьрба хwә кэвьри у халйа сар,
Тә h'әмез кьр Мәме Ала бь дьле нар.
Р'ожа qайме, р'ожа щәнге ль мәйдане
Тә дьжмьн к'ӧшт wэк Ширьн, Qәрәмьрщане.
Тӧйи Хата мәйә мерхас у мерани,
Дьжмьнар'а тә т'ӧ щара мьл данани,
Дәстәк мэрт'ал у дәстәк шур у зьлфәqар,
Ў тә ани әшq у шайи гӧл у баhар.

ДЬЛЕ БӘНГИ У Т'ӘБИЙӘТА Р'ӘНГИН

* * *

Сурте бь хал һ'ьнарьн,
Ч'ә'ве дь сут баһарьн,
Бьжанг тире хәдарьн,
Бьру qәйт'ане харьн.
Ә'ийа кәвәр мәйданә,
Диндар нура ә'ршанә...
Мәмькәк р'о, йәк һивә,
Wе синг һеwра зер'-зивә.
Бьскед сиһа щот дә'сьн,
Бәдәwнер'а щәнг, бә'сьн.
Гӧли п'ьлте ә'wранә,
Пач'кырьна wе дәрманә...

* * *

— Гәло һун к'ӧ тен, qӧльнгно бежьн?
— Дур!
— Имана wә чийә, qӧльнгно, бежьн?
— Нур?
— Дьжмьне wә к'ейә, qӧльнгно, бежьн?
— Сӧр'?

— Һун чь һибәнә, qӧльнгно, бежьн?
— К'ьр'!
— Һун к'ӧда дьчьн, qӧльнгно, бежьн?
— Арана!
— Qә һун дьwәстьн qӧльнгно, бежьн?
— Ле на!
— Wә доста мьн ди, qӧльнгно, бежьн?
— Әре,
— Әw к'идәре бу qӧльнгно, бежьн?
— Сәр р'е...

ЗӘРИ— ДОМАМА ШЬВЕН

Ишәв шьван нәйи малә, зәрие дур,
Зәрйа шьвен к'әтйә хәwа шьрьн, к'ур.
Мина гӧла ль сәр дембә qьр'ави,
Сәр сурәте wе һ'ьнари у к'аwи
У сәр синге wейи qәрqаш у мәйдан —
Хwидан һатйә зьпьк-зьпьк wәк мьрщан
У п'ор'е wе мина ә'wра, мина мьж
Дак'әтийә сәр әнйа кәвәр, һәвырмьш.
Орхан чуйә ль сәр синге мәрмәри,
Тә'в дышхӧльн щотә момке фәнәри,
Дьһьнгевьн п'әрда шәвейә тә'ри,
Ноли щотә һиве назә т'әтәри.
У тиренща һива зер'ә дохзырав
Хwә дайә сәр синге мәрмәр, к'әтйә нав,
Дьр'әqьсә wәк баһара п'ьр' бь гӧл
У гәрдәна qьбәqазр'а бйә хәмьл.

Əw дьвинə хəwна хwəда бйə хəзал
У дьр'əвə ль синге ч'йас шах-шəп'ал.
Сəрфеза we зəнг-зьнаре щəwаһьр,
У бьлqиньн wьр ч'ə'вкание лал у дöр',
У т'ибуна хəзал һатйə бьт'əqə,
Дькə налин нькарэ щи бьлəqə.
Һ'афа зəре шьване we неч'ирван
Р'е надə we хəзала к'аw у щьван,
Дəсте wида т'ьвьнга р'əш нолимə'р.
Һ'əму р'е-дьрб qəландьнə we ль бəр...
Зьнар п'əкйа бəр льнге we мина ниск,
Хəзал тьрса дькə ахин, искəнск.
У ширqин һат жь т'ьвинга неч'ирван,
У бəр ч'ə'ве кархəзале бу думан.
Неч'ирване чапьк чəлəнг у qəшəнг
Wьр хəзал гьрт нав зьнаре һасе, тəнг.
Дьл дьк'öта кархəзала ч'ик, чəлəнг.
У бубу мьж ль бəр ч'ə'ве we бəлəк.
Жь һебəта зəри хəwе бу һ'ьшйар...
Бьһист шьван дəри дьхə wəк һəр щар...
Wи ч'ие һикитйə щəм һəвала кəре пез,
Кьрйə бира газ-гəрдəне шə'р бьһез.
Дьл ль шьвен кьрйə газьи, һивэһив,
У əw анйə ль бал зəрйа дем бь һив.
К'əрба ль wи дьл шькəстйə буйə кəр,
У wи кьрйə бира синге чил, мəрмəр...
У wи кьрйə бира ч'ə'ве шəвəр'əш,
Кьрйə бира ə'нйа кəвəр у гöлгəш.
Хəwа ширьн мина шəрав ле к'əтйə
Бьн шəвер'а бəрбь зəрие əw һатйə...

QИЗЕ К'ӦРДА

Qизе к'ӧрда ч'ә'вбәләкьн,
Әwә hори у мәләкьн,
Бәжнә бьльнд wәк мьнарә,
Ә'сли достә, ә'сли йарә.
Йан бәжн кьнә, гӧловәр'ә,
Wәк шилана наз у тәр'ә,
Синг у бәре wан мәйданьн,
Мәмьк тә'ва ә'рш-ә'зманьн,
Газ у гәрдән qьбәqазн,
К'ӧбьр wәк йа тәйре базн.
Мәш йа хәзал у щәйране,
Лев wәк бәлге ве р'ьh'ане,
Сурәт ноли шәwqа hиве,
Һива т'әзә бьхwә шиве...
Т'ьли-печ'и мьршан, балур,
У зәнде зәр гӧлед бь нур...
Бьжанг ноли тире хәдар,
Р'әхте гӧлйа каниед бәйар,
Кӧ hәв дьгрьн у тенә хар,
Дьhьнгевьн дьле hәжар..

К'ЬЛАМА ШЬВЕН

Мьн пәз бәрда ви бәйари
У хwә да h'афа зьнер,
Ль жор ә'рше сут у нари

Бйə кон ль сəр гəлне жер...
Гьштьк ледхьн бəран, кавьр
Дəв хозана дьрутн,
Бьнйа зьнер каньнга дöр'
Дыкə һəwар у qуртин.
Лəйлан мина һəспа кьһ'ел
К'əтйə бəста у бəйар
У дьбəзə бь һелəһел
Ль ч'ьл у ч'йа буйə сйар.
Ба шəдькə, п'ор'е ч'ьл-ч'йа,
Ә'wр у мьжа р'əш у хеж.
Шьнгнн те жь сазе канйа,
Канн аһьqьн дəнгбеж...
Әз бəнгнмə нав т'əбийəте
Ча машоqе п'ьр'əвин,
Һатьмə ве дəф-дə'wəте,
Мьн авитйə нман-днн...
У пəзе мьн дора зьнер
Дьбə к'арбар у мырщан,
Әзи зорьм wəк Ә'ли—шер
У к'öбарьм дьл у щан.
Досте мьньн гöлед гəвəз
У баһаред һ'əзар р'əнг,
У стəйред аwəз-аwəз,
Ч'əм у щəwед һ'əзар дəнг..
Т'ел у дə'фе п'ор'е мьньн
П'əнще тə'ве к'əскəсор,
У һив у р'ож ч'ə'ве мьньн,
Ә'зман деме мьни мор...

К'ълама мьн дәнге бьрqе
У хӧр'ина ә'wр-ә'зман,
Дькьм щьрид Шам у шәрqе
Һәспе мьнә дәwр-зәман..

ҺИВ

Һиве р'абу р'ишие шә'ре
Канйа зер'инда шьл кьр,
Даw у дәльнг һьлданә жор,
Зәнде балури һьл кьр...
Зьлфе хwәйә чур'ә чәqәл
Сәр мьлада wе дахьст,
Р'ишие шә'ра хwәйә шушти
Ль сәре ч'йа wе р'ахьст.
Канйа зер'да wе диндара
Хwәйә щәмал у наз дит,
Хелйа хwәйә һ'әзар аwаз
We сәр мьле хwә авит,
Го: — "Йа р'әби аwqас бәдәw
Дәwри зәман к'е дитийә:
We бьстане һори-п'әрйа
Qәй һьлдайә у метйә,
Ә'сле хwәда дьбәк һори
Ә'нйа кәвәр чьqа саз те
У фьрьшти, мәләкә,
Т'әви ч'ә'ве бәләкә...
Нәдьзани һиве, wәки

Əw сьфəти е wейə,
Нəдьзани һиве, wəки
Əw һорйа ə'рш-ə'рдейə.
"Гəло һəйə р'у а'ләме
Əwqас щəмал у бəдəw.
Жь к'əрби wе һори-мəлəк
У фърьшти нəкьн хəw„,
Бае бəнги жь щи р'абу,
Шьклe һиве һур кьр.
Бəдəwйа wе у к'аwйа wе
Жь нав п'ела сьргун кьр.
П'епəс кьр wьр шуша голе,
Wəк кьһ'еле ə'рəби.
Һива демзəр кьрьн газьн,
Го: "Əв чьбу, йа р'əби„.
П'ьлтə ə'wьр һиве авит
Сəр деме хwə гӧл у нур,
У сəр һəвдӧ wе р'аһьштьн
К'əсəре тə'л у п'ьр'к'ур.
"Бəдəwйа р'аст дьжи бь сал
Йан бь зəман, бь дəqə,
Жь бəр зəрг у тире ə'мьр
Əw жи дьшке, дьт'əqə„.

* *
*

Гəр тə гӧл быда мина баһаре,
Сосьн жь ə'рша бaнйана харе

У бьк'эннайн мгнани р'ое,
У дьнйа тәр'а баһата р'ае,
Р'öһ' тә бьлнста шьвета баһöр',
Гәһ тö авбйайн у гәһ тö агьр,
Ә'вд у и'сенр'а бьбйайи шәмал,
Бьбйайи т'аще һ'ьл, аqьл-к'әмал
Тә ч'ә'в бьбйана хонча хашхашке
У тö бьбйайи һ'öба де-хушке.
Бәжна тә назьк тае р'ьһ'ане,
П'ор'е тәйи р'әш ә'wре Сипане.
Гәрдан wәрбанйа зәнде балури,
Мьнр'а хәбәрда к'елма шарури.
К'öндә бума бәр бәжна чинари,
Шәwат р'амуса сурте һ'ьнари...

*

* *

Ишәв ба зарәзарә,
Ишәв, ишәв чь сарә,
Һив шәвер'а гаһарә...
Стәйр жер'а к'арбарьн.
Ль сәр синге баһарьн,
Ль сәр мәмке щәбарьн,
Мәмьк ч'йае бьн әр'шьн.
Сәре wанә чил-гәшьн,
Бьни ширьн у хwәшьн,
Ду-дәрмане нәхwәшьн,
Мәлһ'әм кöле р'әшьн,

Сəwдае һ'ьше фəшьн...
Бэжна шəве титалə,
Сурəте we хьт-халə...
Qамəта we əлифə,
Гаһаре гӧмгӧмк һивə,
Доре шəwqа зер'-зивə...

* *
*

Тӧ нəнһер'н деме зəрие,
Нур-нəдəра weйə шəмал,
Гəло к'əнге we бин дəре,
У бенə щи һ'ьш у к'əмал?

Тӧ п'ач нəки леве шəкьр
У т'əв нəди синг у бəра,
Гəло qə we р'əһ'əтбə дьл,
У п'арч' дайнə жь к'əсəра?

ТƏ ГОТƏ МЬН

Тə готə мьн: "Щəмальм əз„
Тə готə мьн: Щəмальм əз,
Һ'ьш у аqьл-к'əмальм əз„

Тə готə мьн: "Щəмальм əз„
Тə готə мьн: "Бь нурьм əз,
Дöр' у мьрщан, балурьм əз...„

Тə гот: "Бəдəw, h'əсəньм əз„
Тə гот: "Хwəйсонд-qəсəмьм əз,
Бе дəлк-долав, ə'всəньм əз„.

Тə готə мьн: "Əвиньм əз„.
Тə готə мьн: "Лап диньм əз,
Сйаре бь həсп у зиньм əз...„.

* *
*

hорик бöhöри,
Зəрик бöhöри
Бəр дəре мьнр'а.
Сурəт h'ьнари,
Бəжнə чинари,
Мина мьнара...
Ч'ə'ве мьн тə'ри,
Дьле мьн кəри
Кьрнə р'онайи...
У ə'вд у мəри,
Дьнйа мьштəри
Р'абун бь шайи...
Мина гöла нар,
Бəжна we к'öбар

Əз кьрьм сефил,
Дьле мьни жар
Һьнгавт wək нəйар,
Əз кьрьм к'əфил...
У кьрə qьр'ин
Дьле сəwдадин —
Мöh'бəт ле гöр'кьр.
Баһар у һавин
Дьле мьн əвин
Қöл-кован п'ьр'кьр...
Һорик бöhöри,
Зəрик бöhöри
Бəр дəре мьнр'а,
Сурəт h'ьнари,
Бəжнə чинари
Мина мьнара...

* *
*

Дə тö р'абə hьлдə qöт'йа кьл-кьлдане,
Ч̄'ə'ва кьлдə кьл у сöрма ве Р'əwане:
К'аw у к'öбар hур-hур бьhун бьск, ше гöлиа,
Хəмле чекə бəдəw-бəдəw мьжмьжк т'ьлиа,
Хwə h'алар'а ч̄əре бьдə бəр hерате,
Хwəкə хəмла хwəйə шайе, дəф-дə'wəте,
Əме həр'нə гəшт у сəйре бəр Фəрате.

МУРИ

Мурйа т'опалр'а мьн кьрә сәwал,
Жь мурйе пьрси hьн h'ал hьн h'әwал:
— Тӧ шәв у р'оже т'ьм дькн шӧхӧл
У ь'мбар дькн hәбуне бь дьл.
К'е hәйә wәк тә hа жир у хирәт,
Шӧхӧле тә мәр'а дәwра бйә ширәт.
У qәwәта тә к'омә у т'ьфаq,
Беә'мәлнер'а бйә т'әп у шәмаq.
Тӧ дәбур дькн бь к'әда h'әлал,
Мьн жь тә hьлда т'ьфаq у к'әмал.
Эй мурйа бьч'ук, мирг'ана лап hур,
Бьра мала тә ббә гӧл у нур,
Мала тә т'ьме авайә у шен,
Намус у хирәт жь шӧхӧле тә тен,
Ощаха тәр'а шӧхӧл бйә ьстун,
Бйә мал у дәwләт, бйә хер у hәбун.
У тә мала хwә бь тә'в кьлдайә,
Р'ӧh'е тә мәзьн т'ьм әшq у шайә...
Ль мьн ньhер'и әwе мурйа жир,
У hатә мьнда дәнге wе сәхир:
— Тӧ гӧh бьдә мьн, hей ә'вде сәрр'әш,
Тә дайә дьне әв хәмьл у р'әwш,
Тә чекьрьнә сәра, шанәшин,
К'очке h'ькйати у бьрще ә'рши,
Тә гӧhастьнә бәре бә'р, ч'әма,
Тә ч'йае ә'рши дан бәр ләqәма,
Qәwәта тә зор ч'йа жи qӧлкьрьн,

Ч'йа дано сəр ч'йа у ч'йа һьлкьрьн,
Р'əшандə бəр'йа гöл-сосьн, ч'ич'əк
У ч'йаc р'утр'а мешə кьр п'ечəк,
Сəр бə'ра чекьр бажар'е п'ьр'р'əнг,
Гöһастьн бəре гəwгəwе бь дəнг.
Тö пəйа буйи сəр һива зəр'ин,
Тə фьтьл дайə дор Марса нарин,
Ә'рше əзманр'а тö буйи хwəзгин...
Ч'йа-бани р'астьн бəр к'əмала тə,
Ә'рше бебьни буйə мала тə.
Əз к'öндə дьбьм бəр һ'ьше тə зор,
Кö жер'а т'öнə т'ö һ'əд у синöр...

Ч'ЙА

Əз мурьмə əз кöрьмə ль бəр тə,
Əз гöлəкьм, əк зьлəкьм ль бəр тə,
У тö ч'йайи, тö п'адшайи дəwрана,
Тə синг зозан, тə п'еш аран зəмана,
У сəре тə у бəре тə нав мьже,
Багəре тə, баһöр'е тə wəк доже.
У гöле нар у т'ьм баһар хəмла тə,
Кани у ч'əм у һ'öб у р'əм к'əмла тə.
Мерг у зəви, дар у тə'ли һ'əwша тə,
Гəбоз—гəли, шəwл у дəви р'əwша тə,
Ә'рше балур, ә'wре шарур тəр'а к'öм.
Əз һəwа тə, əз тə'ва тə вəдьхöм.
Qаз у wəрдəк, га у мəдəк тəр'а мал,

К'оч' у к'очәр орди—әскәр тәр'а хал,
Га-гак'уви, пәзе к'уви тәр'а сер,
Ч'еләк, гамеш, һәсп у гӧдьреж тенә бер..
Дьчьрпиньн ширьн-ширьн гӧле тә,
Ьәр рӧһ'бәра вәкьрийә т'ьм дьле тә.

ЗЬНАР

Зьнарәки ә'сабә,
Ье хӧдан у сәһ'абә,
П'ьрч'укьри у мәлдул,
Сәри бәрда у дәг'ул,
Дьфькьрә җәв у р'ож,
Ә'wьр ль сәр бунә дож,
У бьруске һ'әзар шур,
Дәве ә'wре һ'әзар тур,
Жорда тен у дьр'ьжьн,
Сәр зьнерда дьqужьн,
Ль зьнер бьрин п'ьр'ьн...
Бьруск ч'ә'ва дьфьр'ьн...
Чьqас бьруск шиш дькьн,
Синге зьнер тиш дькьн...
Чьqас дәрәм дьфьр'ә,
Зьнар сәкьнийә qӧр'ә.
Чьqас бьруск дьqужә,
Зьнар жь щи наһ'әжә...
Гьртийә мәрт'ала зьри

Бәр бьруске ньфьр'и...
Чьqас бьруск тенә хар,
Әw сәкьнийә к'аw-к'öбар...

ДАРА ЧИНАР

Әз чинарьм, сәкьнимә ль бәр канне, ль дәве р'е,
Qәрәwьла дәwр у зәман, ә'щеве п'ьр', хер у шәр'е.
Ль сәр мьнр'а бьhöрмнә баhöр', самум wәк qәрәqуш,
У т'офане hесьр, хуне мьн р'абунә бь хушәхуш...
У wан хwәстйә мьн к'окбьр'кьн, р'әhем дәрхьн ә'рд у хwәлие,
У wан хwәстйә мьн бьшкеньн, hурhурикьн мина т'әлие..
У wан хwәстйә бьтәwиньн пьшта мьнә qәwим у р'аст,
Мьн т'офана, жь бае сам у чьп'уке бәр нәгöhаст...
Әз бум мәрт'ал, бумә пола у сәкьним ль бәр дьжмьн,
hәнә дәг'ме шур у qәма, тир у гöлла ль синге мьн,
Дәрд у köле ә'вд у и'сан мьнр'а бунә ньсив у бащ,
У бер'ә'ма бой кал-пира, бук у зава кырьм аг'ащ...
Зеwәзеwа wан hесира к'әтьбу ә'рд у ә'змана,
Чәнга köле у мьрьне хwә дабу дәшт у зозана,
Мәйт' у щьнйаз ль дора мьн бубунә бьрщ, бубун кәла,
Нә р'ә'м hәбу, нәжи исаф, нә хöде бу, нә жи әла.
Чьqа ч'ьqе мьнә дәлал чунә дәйа у шькәстьн,
У баhöр'е köл-мьрьне ль мьн хьстьн у әз гәстьм...
У жь дәрде бәнидәм у жь дәрде ә'вд—и'сана
Әз hьлк'ышйам hәвраз-hәвраз у гьhиштьм ә'рш-ә'змана..
У сәр мьнр'а сал бöhöрин ә'йин нолн гузе жьмар,

Хәмле т'әзә мьн wәргьртьн у ӧнда бун qомси, нәг'ар,
У баһаре ч'ә'в бь һешин һатьн дор мьн гьртьн говәнд,
Дьнйа р'оньк шен у хwәш бу, к'әскәсора сәр мьн гьрт бәнд;
Сьламәт бун у к'әw гьртьн шах у ч'ьqе мьн дәрьзи,
Минани шәм, минани фьнд сәр бун гӧлед мьнә кәзи.
Р'амусане ширьн, шәрбәт бьн сйа мьнда кьрьн мьрч'ин,
У шабуна һ'әйр у һ'әwас п'әр'-баске мьн кьрьн qьрч'ин...
У шабуна, у һебәта һесьре мьн һатьн харе,
Мина зер'е зәр, бацаг'лу бьрьqин сәр сәрс йаре.
Мьн бир кьрьн р'оже чәтьн, мьн бир кьрьн дәрд-кӧле хwә,
Бәр мӧһ'бәте, бәр әвине анн-вәкьр мьн дьле хwә...
У бина мьн һатә бәр мьн, ах у к'әсәр мьн бун qати,
У к'ьлама дьле бәнги к'аw бу бәйат'и...
У р'еwинге ль сәре р'йа р'е дагәр'анд бәр синге мьн,
Wи ав вәхар дьле к'әсьр у һеса бу бәр синге мьн.
Тә'ва ниврo кӧ qьжьланд у р'әшандьн п'әнше хwә тир,
Мьн вәкьрьн фьрә-фьрә баск-qанате хwәйә к'ьбир.
Һәрт'ьм-һәрт'ьм кал-аһьле гӧнде незик-щие wан вьрә,
Дьлювани, әw вәдькьн бьн сйа мьнда т'әхтә-сьврә...
Һәвдӧ дьхьн к'ас ль к'асе, у к'асе wан дькьн шьнгин,
Те бежи qәй һәр йәк жь wан п'ехәмбәрә дьнйа зәнгин.
У ль wана ч'ә'в сор дьбьн мина р'ожа һәр'ә ава,
Әw вәдӧхӧн һ'әзар әшqи... пешие әшqа де у бава...
К'аw бадьдьн сьмеле хwә, к'ән сәр лева дьр'әqьсә,
У һәр әшqәк ч'ир'окәкә, сәрһатикә, йане qьсә,
Деме wан т'ер, бәнгзе к'ӧбар әшq у шабун те-дьр'ьжә...
У мәлули wәк шуре туж те, шабуна wан дьбьр'ә,

У тә т'ьре дьле ԝана ва qөрqөђум ле дьзвьр'ә..
Әԝ һьлтиньн к'аса р'ә'ме бой ԝан хорте өндабуйи,
Бой ԝан мера, екө шер'да бунә шәһид, иди чуйи,
Нәгьһишти мьразе хԝә, сәре хԝә дан бона Ԝәт'ән..
У дәqәке ԝьр дьмьрьн әшq у шабун, бәшәр у к'ән...
У дәqәке бьрq у бьруск т'әв дьп'әкьн ч'ә'ве бава,
Бәр ч'ә'ве ԝан дьбә тә'ри, ԝана т'ьре р'о чу ава...
У жь к'әрба qьрч'ини те, ч'ьqем дьшкен, жорда тен хар,
Дәрд у көле мьнә дити тен у ль мьн дьбьн диһар...
Тәвизәке зөлма дити р'әһе мьн тен һәта сери,
Мьн хәм-хьйал һәв дьцьвьн мина пәзе һәр'ә бери...
К'аса пашьн әԝ вәдөхөн әтьqи р'ожа ша, ә'длайи,
У тә т'ьре жь пьнит һ'әвт ч'йа дәрге р'ожа әшq у шайи..
Р'әфе кәԝа ԝәк ьстәйре ә'рш-ә'змана жорда тен хар,
Тен сәр сиңге мьн дьбьн чит мина мьршан, мина к'арбар,
У дьqьбьн, дәнг дьдьн һәв әԝ кәԝе һ'өб у ә'длайе.

К'ЬЛАМА Т'ӘБИӘТЕ

Әз дьбәзьм ль нав зәвйа шин, мәхбур,
У гөле сор ԝьр дьнихөльн чаԝа нур,
Н'әнще р'ое дьбьрьqьн мина шур.
Һ'әзар аԝаз дьтәйнсьн, һ'әзар р'әнг,
П'әрԝаз дьдьн мьнмьнике ђох у шәнг,
Ль вьр п'ьр'ьн кәт у шольк у кәрәнг;
Әз мәт'анце ԝан п'ьнщар'е п'ьр' т'өлә.
У сәр р'йа мьн канике зер' дьшхөлә.
Бь леве хԝә к'аԝ у назьк, балури
Әԝ р'адмусә к'әнаре хԝә дьбури,
Дьлилинә дькә зьнгин мина саз,

Тә'ва ꚉәмал сәр п'еле ԝе бь һ'әԝас
Вехьстйә ԝе алава хԝә чил- qәрqаш.
Хусйа сьве сәр хашхашке ч'ә'в бь qаш,
Ԝәк щәԝаһьр у ԝәк дӧр'е дәв бә'ре
Сьлава хԝәш дьдьнә мьн сәре р'е...
К'ӧбар дьбьм у әꚉq дьбьм, дьлбәнги
У дьбәзьм чапьк-чәләнг, qәшәнги.
Сьлава мьн ша вәдьгрьн гӧлед наз
Әԝ дә'ԝатван, әз мерхасьм, п'әлаԝан.
У сәрхԝәшьм жь бина ԝан, к'елма ԝан,
Әԝ дилбәрьн, әз машоqе ԝани нас...
У, мьн хԝәр'а п'ьлт'е ә'ԝра кьр чарьх
К'әскәсор жи чомахе мьн бь гӧлмьх,
У бьруске дәве ә'ԝра тире мьн,
У әԝ тә'ва ә'мьрр'әԝа п'ире мьн...
Дьqәтиньм әз к'ӧмьшка һьлезе
У вәдьхӧм шир—шәрбәте ԝе лә'зе,
Qәԝки дькьм к'ока ԝе сор, фәнәри,
Ԝәки тә'лә у дәрманә, у жә'ри.
Әв п'ьнщар'а п'ьнщар'әкә батьнә,
"Сәри пә'ри бьни жә'ри„,—готьнә.
У чь хԝәшә у чь тә'мә һәләкок,
Мина qәлйа ль сәр селе, ч'ьвр у к'ок.
Дор гӧһер'е пәзк'увинге чур' у сор
Шахвәдайә р'әске р'уви дӧр'е мор.
Щә'три у пунт, qьч'йа назьк, спитак
Дәве щәԝе һеꚉин бунә ƃаq бь ƃаq...
Дәԝса qаԝе тә'рйа шәве вәдьхӧм,
Йа шәраве нура тә'ве вәдьхӧм...

Əз дьк'əвьм шах у шəwле гъліне к'ур
У вəдьр'ум р'ьбеса мьз, qьч'йа һур,
Дьчьрпиньм навнерйа ве р'ьһ'ане...
У баq дькьм т'əви мехьк, п'ьлтане.
Жь бина wан əз к'ефхwəшьм сəргьран,
Т'алаш шинə чьqас мьнхьн ба-баран...
Əз т'ер навьм жь то'ма ве алоке,
Əw тə'мтьрə жь гоште бəрх-кароке...
Ширьн дьщум əз кőритка qаноке.
Һ'əта чола пəр'əqьсə чур' һавин,
Сьлкока гəwр мьир'а шив у фьравин.
Сорсорке нур ль сəр даре тəр' у щан
Дьбьрьqьн мина йаqут у мьрщан.
Ль нав зəвйа п'ор'һəвьрмьш у п'əр'нəрм
П'еqаок мəндьк, кəт, сьпьнга дьл бь гəрм
Qьсə дькьн мьир'а һəзар зьмани,
Мьир'а бунə дост у бьра ч'йа-бани..
О. Чь хwəшə... О. Чь гəшə əз сьбə.
К'őме мьнə эв ə'змане сут qőбə.
Жь гőлоке бəрбь йа дьн дьбəзьм
У кəрəнге ширьн, ширə дьгəзьм...
Дьqэтиньм к'офийа сьпьнгейə qот,
Сəр дəсте мьн һесьре wе дьбьн лод.
У əз дьщум һесре ч'ə'ве сьпьнге,
Сəрхwəш дьбьм дьбьм бəнги ве һьнге...
Ч'əнга мьнда шольке шин, щəwаһьр
Һ'őр' дьшхőльн wəк стəйре нур-агьр.
Бəр-п'аһле мьн т'ьжи сьпьнг у кəтə,
Һесьр ч'ə'ве кəт, сьпьнге наqьтə.

Тьр'шое мәрӣа, тьр'шое га дькьм baq,
У бина wан hьлдьп'әр'ә wәк арац...
Гаhанч'еләк у котмотик, тьврәтужк,
Дьловани qьсә дькьн ноли хушк,
У к'ӧлабок, п'әпке h'ьрч'е у сьлмаск,
Нане ч'уке фур'вәданә п'әр' у баск.
У сирмие туж сәр леве мьн дьстьре,
h'әрд ч'ә'ве мьн ишьq дьдьн wәк ч'ьре.
Хьшпика мьн бьрq вәдьдә wәк бьруск,
Wәк стера пич'ок дьдьн шәwq, пьриск,
Пич'ок ноли wан стәйре бь поч'ьк...
Те бежи qәӣ wан вехьстӣә нур, кӧч'ьк...
Әз бәржер тем нава т'уме сәрсирка,
Кӧ дьh'әльн ль сәр пьдне пирька.
У әз дьчьм бәрбь бәре зог'але,
Чаwа хӧдан, чаwа малхе ве мале.
Т'ьжи дькьм зәмбила хwә зер'ч'әмьл
У hьлдьдьм qӧр'ә-qӧт'ан ль сәр мьл.
У дьмәшьм нав т'әбӣәта п'орзер'ин,
Әшqәре хwә бь дьл'шайи дькьм зин,
Фьтле дьдьм нава п'әлах-ормәхе,
Әшqәре хwә дьч'еринььм к'әрмәхе,
Дьфьр'ьм ль ә'рш у ә'зман, фәләка
Ӱ дьстьрем т'әви hори-мәләка.
Ль бәжна мьн к'ьнще к'ӧрда иьтьри,
Сәр сәре мьн бьрq-быруске хәнщәри.
Заньм заре гӧл-сосьна тәйрәда,
Заре h'әму тәрәwьле ә'рш-ә'рда:
Заньм заре h'ьрч' у гӧре ӧстӧр'әq,

Заньм заре р'әж у һнва демәхәләq.
Qьсә дькьм г'әв стәйрке дем бь нур,
Qьсә дькьм т'әви ч'әме дәнгшарур.
Ә'рд у ә'зман дькьн сәбәт у qьсә,
У дьле мьн сӧр'-сера wан дьһ'әсә...
У дьле мьн һ'әзар щари барьстан,
Әз дьгәр'ьм мерг-чимане гӧльстан,
Нав т'әбйәте у хәмла wе ньтьри
Һәвьрмьнә мьнр'а һ'әга ьстри.
Т'әбйәт дйа мьн, әжи жер'а әwлэдьм,
Мьн дәв кьрйә бьстане wе, бәрнадьм.
Т'әбйәтер'а әзьм хwәйи у хӧдан,
Әз у т'әбйәт һәвр'а һогьр, ч'ар-гӧман,
Кӧ әз нибьм р'әwин у гӧла т'әбйәте,
Тӧ р'ьнд бьзан кери тьшки әw нәте...

АГЬР У МӘРИ

Wәхта бәндә бәйани бу, бе мал у һ'ал
Ль ве дьне дь бьн н'әр'е ә'змане кал
Бь гар'ани дьчу р'аwе у неч'ире,
Һе т'ӧнә бун щур у морт'ал, наве тире.
Жер'а wар бун әw шькәвте һ'әзарсали,
Wи ньзан бу чийә р'енщбәри, чандьн, хали,
Wи ньзан бу шот у щобар, аш у арван,
Wи ньзан бу һе т'ӧ щари qӧрбәт, кавран.
У wи дьхар гоште дә'ва хав, нәк'әли,
Wәк барана ле дыбарин тәнги-тә'ли,

Wи нә пәз бу, нә дәwар бу, нә т'ö чарп'е,
Һе ньзан бу хwә жь гöра, h'ьрч'а бьпе,
Һе ньзан бу h'öба баве у h'öба де,
Чәнд саләка дәбур дькьр ль р'у ә'рде,
Бәйани бу у бе аqьл у бе к'әмал,
Р'йа wи чәтьн, р'йа wи дьреж, бе шәwq-шәмал.
Һе ньзанбу дәсте р'асте у дәсте ч'әп
Дьчу шәр'е тәрәwьла бь дәст у ләп,
Бь дьрана вәдьчьр'и гоште р'аwе,
К'ö р'аст дьhат, ль wе дәре дьк'әт хәwе,
Мина h'әйwен гöр у h'ьрч'а hәсп у щә'нйа,
Wи вәдьхар аве ч'әма, голәгәниа,
Wи ньзан бу хöде—фәләк, бәхт у йазн,
Т'әбйәтер'а дькьрә шәр' т'ьм нәр'азн...
К'ö бьруска дькьр хöрмин сәр меше сьх,
Зьмане wан жорда дьчуйн минани мьх,
Агьр-алав дьгьрт дара, баг' у меша,
Гиhае гәлиа, ч'йа у банйа, р'аст у деша,
Хwә гәрм дькьр бәниадәм бь дьле ша,
Ләбәр дькьр бь qиле хwә мина маша
Гоште дә'ба, кархәзала у гак'увиа,
Дькьр wиqин сатьрщаме мина р'увйа,
Дьр'әqьси дора агьр у алаве
У жь гәрма хwә давитә нава аве.
Щарәкә дьн әw дьр'әви бәрбь агьр,
П'осте хwә п'ьр'ч ль бәр агьр wи гәрм дькьр,
We р'ожеда бәниадәм, алав-агьр
Һәвр'а бунә пьзмам, бьра, дост у hогьр.
Жь we р'оже ә'вд у и'сан агьр h'әбанд

У бәлгәки сера дьне ԝи т'әзә ханд,
У бьһöрин сал у зәман дәԝр у qöр'нә,
О'вд ньтьранд дьнйа р'оньк бь дәф-зöр'нә.
Гәми чекьр ԝи сәр бә'ра, ав кьр мәqәс,
У машине кьрә qур'ни дьне кьр бә'с,
Бәндә дәрк'әт жь һ'ьдуде дьнйа р'әнгин,
У льнге ԝи сәр һиве к'әт чаԝа мьзгин,
У бәндә бу һори—мәләк, әла—хöде,
Нәхш у геле ә'рд у ә'змин дәст хԝә дьде.
Ԝе пәйабә һәла ль сәр әтәйре дур,
У дине ԝи—имана ԝи агьрә, нур...
Бәндә агьр кьрә ищат, дәԝр у зәман
У иро бь агьр дьчә ә'рш у ә'зман...

МЬСЬЛӘ'ТА МЬН У ԚӘВЬР

Әз щарәке чумә сәйре у дьгәр'йам нава к'ьр',
Ԝьр зьнар бун, ә'рди һ'ьшк бу, педа-педа ԝьр кәвьр,
Мә'ре гьлщи дьшулькин нав чьнгьр'е р'әш у һ'ьшк,
У сәр һәвр'а у бәр һәвр'а дьлольпин ԝьр дуп'ьшк,
Әз сәкьним бәр кәвре р'әш, әԝи кәвре мина мәйт',
У жь Фәqие мәйи к'әмал мьн ԝьр готьн се-чар бәйт'.
У ԝи к'ьр'и кәвьр у бәр дуп'ьшкар'а бубун кон,
У мьн р'о кьр у мьн пива ԝьр ә'щеве дьнйа р'он.
Мьн qьсә кьр т'әви кәвьр, т'әви бәре кернәһат,
Ԛәвьрәки к'öньшк—к'öньшк ԝьр к'ельми у зар һат,
Го: "Әй бәндә, чьма майи тö ль мьн шаш у мәт'әл,
Әз һелиньм әз һелина мә'р, дуп'ьшке дö чәтәл.

Әз бум сильһ' дь нав дәсте пешие тәйи бәйани,
Әwи пе мьн неч'ир дькöшт у р'ьсqе хwә р'ож тани,
Wәхта сöр'е у сәрмае хwә гәрм дькьр ль бәр мьн,
Шькәвтада, мьг'арада әw вәдләзйа ль сәр мьн,
Әз кö һәбум бә'лгие wи бум, дошэка wи батьни,
Жер'а дьбум мал у wаргә, wаре хwә мьн датани.
У әw пе мьн дьчу шәр'е тәрәwьла, деw, дә'ва,
У әз жер'а дьбум кöч'ьк бой агре wи р'ож-шәва.
Әз бәндар'а бумә сьт'ар, бумә сәра у ощах,
Бәндә сәр мьн һат ньвиси т'арица хwә һ'әзар шах
Әз кьрьм бьрщ-кьрьм кәла у бажар'е дор бь сур,
Әз бум жер'а сильһ'а пешьи, бабы у р'ьм, qәмә, шур...
Р'ожа qайме, р'ожа щәнге жер'а дьбум qәләчә,
Бәндә пе мьн т'ьм һәв дькöшт, һәв дькьр һ'әзар п'әрч'ә.
Шәһ'идар'а әз бумә кел, бумә к'öмэйт у мәхбәр,
Һ'әзар-һ'әзар һ'әщи-һ'әщван у бь qöрбан һатьн сәр.
Әз бәндәр'а бумә зйарәт, бумә к'абә, бумә һ'әщ,
Һатьн бәр мьн ч'ук у мәзьн, Лэйл у Мәщрум, Снабәнд,
Хәщ.

Нав у дәнге бәнде мерхас анин сәр мьн ньвисин,
Һатьн сәр мьн хорте тштал, һ'әзар-һ'әзар Ә'йш у Зин.
Әз бумә гöнд, әз бум бажар', бумә шәqәм у соqаq,
Әз бумә бьрщ, бум мьнарә у там-таше һ'әзар таq.
Ә'вд у и'сан у тәрәwьл, һ'әму дә'бә у р'әwьр —
Мала wанә,wаре wанә у сьт'арә бәр-кәвьр.
Кö әз нибьм wе к'ö шенбьн у гöлвәдьн бажар, гöнд,
We к'идэре бен сьт'арбьн һ'әму тәйр-ту, бә'з у кöнд,
We к'идәре к'ори бьгрьн пәз у дәwар ми у бәрх,
We к'идәре кәри-сури ль гöһер'а бьгрьн чәрх,

We к'ндəре к'аw һелине хwə бьһуньн бə'з у тəйр,
We к'ндəре шьван р'уне бьлурехə дьле һ'əйр,
We к'ндəре бьне бə'ра бен у дəрхьн дӧр' у лал,
We к'ндəре сəдəф-йақут бьдьн ишьq у шəмал,
We к'ндəре бьбьн хəмьл, бьбьн рəwша зəрие щан,
Ӧсӧр, к'арбар у щəwаһьр, кəвре qимəт у мырщан.
We к'ндəре кəвре тараq бьккə һəсп у бəран,
Бьккə р'əwша мəхбəр, мəзəл, кӧ ленəхə ба, баран.
We к'ӧ чебйа qӧба һорн у мəлəка, п'ехəмбəр,
Бьльндбуна бьрщед бəлəк жь кəвре дӧр' у мəрмəр.
Кархəзала кӧ чьнгкьра ль сəр зəре һ'əзар сал,
Шəwq бьдана мина бьрqе, мина р'ожа нӧһ шəмал.
У əзьм мал, əзьм ощах бона н'сен у бəндə,
Сəр бə'рар'а сəр ч'əмар'а бумə п'ьред бь зəндə.
Чь бə'рар'а, чь ч'əмар'а бьбйа qəрах у к'əнар,
Ль бəр селав, ль бəр баһӧр' бьбйа qəйа у һ'əсар,
Дəст н'сенда дьбьм р'əһ'əл, дьбьм льбас, к'ьнще гӧл,
Дəст н'сенда дьньтрьм, дьбьм һ'əйкəл у шькьл...„

Р'ЕНГЕ МЬН

Шьвəр'не мьньн бьруске э'wра,
Шьвəр'не мьньн əw ч'əме дəwра,
У к'əскəсорə р'йа мьн ньтьри,
У р'енга мьнə э'рще сьнщьри,
У р'енге мьньн бə'ре батьни,
У р'енге мьньн гəлие бе бьни,
У р'енге мьньн соqаqе бь гӧл,

Ль к'ö дьстьрен шарур у бьлбьл...
Əw дьдьнə мьн сьлав-к'ьлаве,
Дор-бəре мьн те бина гöлаве.
У мьнр'а р'енə мерге həврмьш,
Ль к'ö ч'ə'вкани дькьн хöшəхöш...
Т'əв мьн р'еwийə əw р'ожа нəдир
Ль к'ö дьстьрен т'ьм щəw у кани,
Т'əв мьн р'еwинə ч'йае дəwрани,
Кö кəс ньзанə əw жь к'ö hатьн.
Ль нава ə'рше бе сəр у к'ьбир,
М'əв мьн р'еwинə стəйре батьн,
Т'əв мьн р'еwийə əв hива демзəр,
Кö мьн дьнhер'ə бь к'əн у бəшəр,
У Р'йа Кадьзə р'енга мьнə дур,
Кö шəз дьбрьqə т'ьм минани шур...
У əз дьгəр'ьм ə'рд у ə'змана,
Əз бумə р'еwие дəwр у зəмана...
Р'йа мьн дьрежə, дурə у дəраз,
Сəр р'йа мьн həнə дьжмьн у хəрхаз...
Дьжмьн дьвежьн: "Бəсə бьсəнə,
Те к'öда həр'и, хорте əвсəнə„
Досте мьн дьвен: "Бажо у həр'ə!
Дьне-а'лəме т'əмам бьгəр'ə,
Шəв у р'ож бьстре бь h'əзар дəнги,
Бьк'шинə шькле ве дьнйа р'əнгин.
Дəре ьстере дурə у нəнас,
Сöр' у зере wан бьстре, бькə бас.
Тöйи дəнгбежи, шайир, мьсh'иди,
Дьне диhаркə сöр'е нəдити...„

* *
*

Дәнге зар'а минани мьх
Гöһ һәwеда дьбэ гöт,
Дьбьн сәр'ад—дьбьн бежьнг
Гöһе һәwа пирәпьт...
Сәр дәсте хwә
ба т'әqьланд
Бина гöлед п'ьр'кәзи,
Һ'ьм-зора хwә пер'а жәндә
П'әнщад р'ожа зер'дәрзи.
Бина гöла жор-жер дак'әт
Нoли шә'ра пьр'р'иши.
Баһар к'әни
Һ'эзар фәни,
Р'әнгед аwаз у ә'рши...

* *
*

Һ'әйата дьреж,
Чинаред шьтав,
Ба буйә дәнгбеж,
Дьгәр'ә дь нав.
Бәлге зер'' э'рде
Дьзарьн, дьгрин,
Wәк зар'е бе де...
Бь дьле бьрин...

БАРАН

Бей тә, баран, we дьнйае гәнибә,
Сурте дьне qир у qәт'ран, тә'нибә,
Аве гола кöрм у к'езьк бьк'әвне,
Аве канна ченакьн нәхш у т'әвне,
Мә'ре бьqир qумьстане сәдсалә,
Бьшәwьтьн шьван-гаван у п'алә,
Пәз у дәwар we бьгрьн чәрх у кори,
Бьqьмьльн qумьстане хизсори...
Бьсьнщьрә әв hавина wәк тәндур,
П'әнще тә'ве we и'сенхә ноли шур,
Бьшәwьтьн гиhа, ч'ерә, гöл, р'ьhан,
Т'әк әз заньм qимәт-qәдре тә, баран!..

* *
*

Мьжа öстие ч'йе шә'рә,
Ч'әме ль бәр хәнщәрә,
Чайир-чиман qап'утә,
Зәнг у зьнар йаqутә,
К'әскәсорә базбәндә
Wи кьрйә мьл у зәндә,
Бәрфа qәрqаш к'олозә,
Р'öh'е бәр ч'йе баhозә.
Зәнг у зьнар иаqутә,
Шьвәр'е qәйт'ан-бәнә...
Гола синг ч'йе сәh'әтә,
Кәри-сури хал-хәтә...

⁂

Весбе шəбəqe тəйр-ту дьстьрен,
Ба дьлилинə бьлура хwə чам,
Весбе шəбəqe сосьн дьлизьн
Сəр леве кание бь һ'əзар мьqам,
Весьбе шəбəqe р'ожа п'ор'зер'ин
Шə дькə р'əхте бьск у шеголйа,
Баһара ч'ə'всут к'аw дькə п'ирqин,
У дəнг дьк'əвə гəбоз у гəлйа.
У qьбəqьбьи кəwе нəхш, гозəл
Ль һ'əфа заиг у зьнаре бь дор',
У дьхолхольи к'ьлам у qəзəл,
Əшq у шайер'а зозаи бйə бьһор'.
Коне кöрманщи ль навмьла ч'ие
П'алдано дь нав кöлилке п'ьр'р'əнг,
Кəри у сури ль гöһер'а сие
Жь щи дьлəqьи к'öбар у qəшəнг,
У каре хəзал ль һ'афа зьнер
Аве вəдьхöн сəр сəл у qаqа,
У дьшулькə кəре wаи бəржер,
Дьсьлькə жь qöр'ина бəqа.
Чадра хwə һешин ə'змане бь нур
Бьльнд вəгьртйə бь əшq у к'öбар,
Сəр т'əпе ч'йае п'ьр'бьльнд у дур
Симьр' дьфьр'ьн минани һəр щар...

НИВРО

Иди нивройиә, р'о тира ә'змен,
Кәри у сури бәрбь аве тен,
У си кьн бунә у бунә йәкльнг,
Кәвьр сор бунә у бунә пьльнг,
Р'ое дахьстийә шә'ра һ'әвтр'әнгә,
Пәз у бериван һатьнә дә'нгә,
Кавьр' у дәwар һатьн qьйале,
У һ'ьлкин к'әтийә се у сәйале...
Тә'ва qьжьли ва öса дае,
Qә бина бае жь чоле нае...
П'алә к'әтьнә бәр п'арт-п'ьлура,
У дәнг бьр'инә бьлбьл—шарура,
Ль сәре лә'са у ль бәр п'арте
Т'әне wитина qар'итка пир те.
Гае щотк'ара к'әтьн п'ьрсзе,
У ва шава р'әш дьбьрqә фезе...
У һәсп у гамеш к'әтьнә аве,
У аве дайә һ'әтани наве,
У моз, щанәга дьдьнә моза,
Бәр п'ие wан тәфйан һьн мерг һьн хозан.
У нане п'ала дьбьн бьшкори,
Сор у зәр дькьн минани һори...

К'ЬЛАМА БАҺАРЕ

Тә'ва баһаре,
Wәк шә'ра йаре,
Хели кьр дьниа,

Зьман да канйа.
Ә'мьр да гӧла,
Әвин да дьла...
Бәрфа чил-qәрqаш
Кьрә бьн бәраш,
Бь дәстур у р'а
Һера у һера.
Бьн бәраше нур
Шьр'ке дӧр', балур
Шулькин бәржер,
Бунә кание зер',
Бь дәнг, qур'әqур'
К'әтнә гәлие к'ур...

— 2 —

Тә'ва баһаре
Хәмьл да даре,
Әвин да йаре,
Дь'а ль ч'йа кьр
Гази сурйа кьр,
Зин кьр һәспе бе,
Ав да бь һ'ӧбе.
Сйар ажот, фьр'и
Һ'әта ч'ә'в бьр'и...
Р'ойе ә'wра шәкьр,
Бьруск т'ьжә кьр.
Жь бә'ра мьж р'ьст,
Гола һӧлм дәрхьст,
Жь мьж у һӧлме,

Бин-бох у һелме
К'олоз к'аw чекьр,
Бь һ'əwac мел кьр,
Кьрə сəре ч'йа,
Гедук у банйа...

— 3 —

Бона меше р'ут
һ'əйр-һ'əwac дьрут
Ә'бəкə хас-хас.
Р'əнге п'ьр'аwаз,
У меше һешин
Әъq кьрə хöшин...

* *
*

Әз дьгəр'ьм нава чайир, мерге мə гöл
Ч'əме wəршəq какəкакə мина бьлбьл...
Әз р'ьнд заньм зар-зьмане гöл у геһе,
Ч'əм дьвежə: "К'ьлама мьн wэрə бьбһе„.
Гöл дьвежьн: "Мə бьчьрпин у бькə баq,
Бина мəйə тэр'а ич'кə: шəрав-араq...
Р'əнг аwазе мə һьлданə к'эскэсоре,
Әм һ'ьз накьн шəр' у дə'wа, зöлм у зоре...
Әм кö һəнə—хəмла qиз у буке щьнди,
Әмьн мöһ'ба дьле хорта əви гöнди,
Ль сəр сəре бук у зава əм дьбьн т'ащ,
Wэр мə бьбə йар-достер'а бьк бəртил-бащ,

Сәрч'ә'ве хwә әм дьшон пе ч'ә'вкание ч'йа,
Әмьн мöһ'ба дьле хwәйниг дайик у дйа,
Әм тен дьне, wәки бьбьн р'әwшь у хәмьл
Әмьн шә'дә у шә'дәбеж бой һ'öба дьл ...„

* *
*

Әзе чумә qалч'ич'әка ль сиигe ч'йае мә qöр'ә,
Ве шәбәqе к'ьлама мьн минани тәйр дьфьр'ә,
Р'әфе әwра чь к'öбарә, чь qöр'ә у бабахә,
Минани зйа к'әтийә голе, а'щ-а'щ аве вәдьхwә...
Пәзе к'уви мина ч'әрхе дьфьтьлә дор голе,
Гöре бьрчи дьлольнә ль нав гели wәк һоле,
Ль сәр qәйа ширьн-ширьн кәwе гозәл дьqьбьн,
У ч'ьвике һ'әзар аwаз сәр зәре дöр' дьщьвьн,
Чар-чарнькал wе qьмqьмкьн иоли гöле qәрqаш-чил,
У бәрф дьгри бь ах-кован у бь к'әсәр, wилəwил.
Ч'ә'ве бәрфе шьльн шәв-р'öж һесьре wе wәкә дöр',
У бьруске к'әсәмьсри дькьн qир'ин, хöр'әхöр',
У дьле мьн әшq у шайә ве баһара к'аw букин,
Мöһ'бәта мьн иоли ч'әма ләмәләмә, к'инәк'ин...
Сәкьним бльнд-бльнд ч'йа у әwра бьльндтьр,
Бәр ч'ә'ве мьн голе шушә, ч'әме зивин, ч'ә'вкани,
Бәр ч'ә'ве мьн дьне-аләм әвд у и'сан у р'ә'wьр,
Бәр ч'ә'ве мьн тәйре симьр' у тәйрьке батьии,
Дәсте мьнда бьруска нур у тәйрока дöр', зер'ин,
Сәр сәре мьн бйә к'әск'әсор һ'әзар гази у qир'ин...

БАГӘРА НАВ ГӦНД

Багәре qижинә минә кӧнд,
Багәре дак'ӧтайә нав гӧнд,
Пе п'еша дере хwәйи сьпи,
Ђе готьн у бе qар у qьби,
Бе дәфьк, бе зӧр'нә у бе саз
Дьлизә wәк пира дәлк', сәрбаз...
Ле дьчьн даw-дәлмә т'әв бәлав,
Позе гӧнд-пе к'әтийә гилез ав.
Ч'ә'вада сӧр'-сәqәм, тьр'с у саw,
Гӧнд к'әтийә дәст у п'е багәре,
Жана туж wе дайә щәгәре,
Wи сәрма ч'ькина дьрага,
У багәр ле дькә т'ьр'ана..
Гӧнд п'ьр'кьр позе хwәйи гилез
Сәр п'еља багәре шә'р, бьhез...

* *
*

Аве бәләкйа мина hесьра дькьн хӧләхӧл,
Тәйре сәре ч'йа мина р'ӧh'е мьн дьстьрен жь дьл,
П'әнще тә'ва зер' ноли п'ор'е мьн жорда тенә хар,
Сәhәра сьбе каре хәзала т'ьм дькьн h'ьшйар...
Голе демшушә-ль сәр леве wан т'ьм к'ән у бәшәр,
Ноли ч'ә'ве мьн ль р'енга йаре дьнhер'ьн лал-кәр',
Әw бае назьк wәк нәфәсә мьн hьлте у дате,
Жь ч'йае hешин wәк пәзе к'уви дьhәр'ькә те,

Бәрфе сәре ч'йа мина дьле дах шәв у р'ож дьгрин,
Дәма ә'wре р'әш wәк хьйале мьн ле дькьн qир'ин...
Гöле р'аст-бәста wәк леве йаре назьк у кәзи
Һьн ч'әв у һьн р'о һ'әта хәwеда мьн дькьн гази,
Даре дәв гәлиа, ль бәр'оже ч'йа сәлби у чинар,
Wәк бәжна йаре назьк у ч'ьтав, мьн дькьн һәwар,
Әв бажаре тә'в гöнде дöр'-мьрщан р'әхте йара мьн,
Әв меше р'әнгин, зозана мәхбур щи-сьт'ара мьн...
Ә'змане qöбә wәк к'офйа йаре бь шәмал, бу нур
Әз кьрьм дәнгбеж дане мьн к'елма бьлбьл у шарур.

*

* *

Сьвә шәбәqә,
Гол ши наләqә,
Ль сәр думанә,
Гöла хwинданә.
Бәqа qöр'инә,
Мә'сиа шәлпинә,
Ә'wрә ч'ә'вшьльн,
Ч'йа кәри мьльн...

*

* *

П'әнще тә'ве
Нава һәwе
Листьн... листьн
Ноли кәwе,

Һатьн жер...
Шьр'ке тә'ве
Р'ьжйан щәwe,
Щәwa зивин,
Дьләвин...

*

* *

Ве баһаре
Гӧлие даре
Qәрqашьн,
Жь бина waн,
Жь тина waн
Сәрхwәшьм...

*

* *

Қәwәкә гозәл
Бь һ'әйр у мәт'әл
Дьхwәнд.
К'ӧбра wейә хwәш
Т'ә'бйәта сәрхwәш
Кьр бәнд...

*

* *

Бәр ч'ә'ве мьн
Зар'отйа мьн

Ишьq вәда ноли һив...
Әз ль нава мерга мәхбур
У ль дәве канйа зив...
Әзн п'ехас,
Әзн сәрqот,
У льнге мьн тәрьки.
К'әwҙәне шин
һ'ӧр' п'елдьда,
Ноли ч'әме һәр'ьки...

ӘЗ У Т'ӘБИЙӘТ

Әз зар'о бум, п'ехас, чипр'ут у сәрqот
Бае чоле мьнр'а к'ьлам т'ьм дьгот,
Wи дьстьра шiрьн-шiрьн һәр дәме,
Мина шарур, мина бьлбьл, Синәме,
Тә'ва зер'ин әз р'адмусам wәк дайик.
Мьнр'а бубу һовал-һогьр у шьрик.
Ә'рше qӧбә сәр сәре мьн коне сут,
Хаҙхашке нур дьтәйисин wәк йаqут...
Сәр мьле ч'iе бубун стер' ә'wр у мьж,
Хәwа һьнгор һ'ьшйар бубун бьнәфш...
Зьнгәзьнг бун щәw у кани чаwа саз,
Бәржер дьчун ноли кәзие зәрйа наз.
Мьн щан дькьр хwә сәр у ч'ә'в wе аве,
Бь wе ава авлһ'әйат-шәраве,
У р'адьбум wәк сәрхwәше ль бәр һ'из,
Мьн дьнһер'ин гӧл-сосьн ноли qиз...

У к'эскэсор дьбун п'ьра мöh'бәте,
Ә'wр дьqир'йан мина дәфчне говәнде...
Сәр сәре мьн минани лал-щәwаhьр
Дьhатьнә хар шьр'ке wе барана гöр',
Гöл-сосьна сәрч'ә'ве хwә дькьр щан,
Ч'ьлк дьбрьqин ч'ә'ве wанда wәк мьрщан,
У дьк'әнйан у ша дьбун бани-ч'йа,
У дьбәзи алава шин ль hәр щиа..
К'öндә дьбум әзи ль бәр т'әбйәте,
We щьнәте у зәйнәта qöдрәте...
Фур'вәдьдан ч'ә'ве мьнда зәвие бә'р
Чол у бәсте ч'ир'ок, h'ькйат, бе бьнсәр...
Qәлфе qиза мина hори у п'әри
Жь ви бәри дьфьр'йанә wи бәри,
Р'öh' дьданә кәндале к'ур у бе бьн...
h'әзар мöh'бәт wана дьда дьле мьн,
Дьле мьни п'ьр'дьбури, п'ьр'шәwат,
У әз дьбум Р'остәми Зал—п'ьр'qәwат...
Мьн дәст давит п'ор'е ч'ьл-ч'йа дани хар.
Дьмьч'ьqанд аве бә'ра, вәдьхар.
Дәст давитә р'ож у тә'ва h'öбт'ьжи,
Бь тина wе р'öh' у дьле мьн дьжин.
Әз hе т'имә, дьлбәнгимә чаwа хорт,
Мьн шенкьрьн, ава кьрьн ч'о'л у к'орт,
Мьн да дьне ә'мьр у р'öh', нәхш у р'әwш
У ньтьранд дьнйа р'әнпин гöлед гәш...
Хwәйе дьне, р'әwша дьне т'ьм әзьм,
Әз бәндәмә, тәйре Симьр' у бә'зьм...
h'әта hәйә р'у ве дьне ньсла мьн,

*
*   *

Ба дьр'әqьсә wәк Мәщнуне дин
У h'әмез дькә даре хәмьлшин,
К'ьлама әшqе ль сәр леве ба
У qур'әqур'ә сәр р'е у дьрба,
Гöhе мешәда дькә п'ьстәп'ьст
We ве дьне hәрт'ьм шенкьн, авакьн...
Дәсте нәмам у шәр'уда qәйдехьн
У шәмдана höб, ә'длайе т'ьм вехьн...
Т'ьм бәйраqа октйабри бльндкьн,
Әгәр кöр'бә, әгәр qизбә, мер у жьн...
У h'ьшйар дькә даре бәжьнбьhöст,
Мьж у думана сәр ч'ә'ве мешә
Тиш-тиши дькә у дьqәлешә,
Дькә дәве хwә qәрп'але мьже,
Дьчә сәр гели, жорда давеже...
Жь гәлйа дәрте мьж минани зйа
У хwә далинә бәр-бәдәне ч'йа...
У шьбh'е гәмйа Нöhе п'ехәмбәр
Мьж дьчә ә'змен у дькә сәфәр.
У ба дьбьр'ә ле бин у мәфәр,
Шьв дькә дажо сурне ә'wре qәр,
У тә'в дарар'а дьбә хwәзгини,
У меше к'öбар дькә п'ирqини,
Дар hәв дьнhер'ьн бь к'ән у бәшәр,
Р'о дьh'әжинә дәзмала хwә шә'р...
Ль сәр т'әхте хwә минани п'адша
Ч'йа hәв дьнhер'ьн дьле әшq у ша...

*
* *

Əве тə'ве ве шəбəqе
Леве ч'ьл-ч'йа р'амусан,
Жь хəw р'акьр гöл у сосьн
Р'öh'бəр, h'əйwан, ə'вд-и'сан...

Р'ьмед хwəйə h'əзар сəри
К'öтан баре ə'wре р'əш,
Сосьн к'əнйан мина зəри
У вəкьрьн ч'ə'вед гəш...

Qьбəqьба кəwед гозəл
К'əтə гəбоз у гəли,
Ль сəр зəред чур' у чəqəл
Мьж-думане кьр нə'лин...

У жь хəwа ширьн-ширьн
h'ьшйар бун бə'з у симьр',
У баске wан кьрə ширqин,
Кьрə qьрч'ин, гöр'əгöр'..

У дьфьр'ьн к'öбар-к'öбар,
Хwə дьшон бə'з у симьр'
Дь нав бə'ра тə'ва к'арбар,
Дь нав п'еле нур-агьр.

У р'öh'е мьн, тəйре тəйра,
Сəр т'əбйəта h'əзар р'əнг

Бйə дoргəр'а зəман-дəwра,
Дьфьр'ə к'аw у qəшəнг.

Qап'уте мьн ə'рше п'ьр'сут,
У qамчие мьн к'əскəсор,
Кьһ'ела мьн һ'əсьн дьщу
У дьфьр'ə жор у жор.

*

* *

Дькьн п'ьстəп'ьст һəвр'а сьпьнда
Һ'ööа дьле хwə һəвдöр'а дьбен,
Һəвдöр'а дьбен: "Баһарə... баһар
Шабуна һесьр жь ч'ə'ве wаһ тəн...
У бае бəнги какинə к'öбар,
Тə'ве һунайə wи симе т'əмбур,
Бəрдьдə ə'wре хайин, бе ит'бар,
У ə'wре хайин же дьр'əвьн дур...
У т'əмбуре бе дькə гöжəгöж,
Гöжин дьк'əвə ч'йа у бəйара,
Жь щи дьһ'əжьн һьн думан, һьн мьж
У ч'йа р'адьмусьн минани йара.

*

* *

Wəк зəрна нав кон
М'əшие дьр'есə

Т'əџие дьр'есэ
Тə'ва чур'-чəqол,
У доха т'əшие
Ә'рде дьлизə
Бь һ'əйр у мəт'əл,
К'ьламе xwə нöһ
Бь мöһбəта дьл,
Бь щəгəр у р'öһ',
Qəлəма зер'кьл
Т'əзə дьнвисə
Сəр бəрфа к'аг'əз,
Синг ч'йае ч'ə'вџьл,
Зозана гəвəз,
Ль мерге батьн,
Р'асте демдəфт'əр,
Ьəсте бесəрбьн...
У щəw у кани
Дьбьн, хəт-щьг'из,
Гöле бəйани
Дьк'əньн wəк qиз,
Соргöл у р'ьһ'ан —
Һ'əрфе батьни,
У ə'рш у ə'зман —
Бəйт'а qат'ани...
Дьле мьн щаһьл
Т'əв тəйре сьбе
Минани бьлбьл
К'ьламе дьбе...
Дьбе: "Әз һəр'ьм

Ә'рше бе бьни, —
Дьбе. —əз һəр'ьм,
Чаwа мьзгини,
Ньqобьм нава
Бə'ре пел бь зив.
Бьрчи бьмнньм,
Бе шив у пашив,
Р'əһ'əтие бьдьм
Дьле к'эсьрн, жийине бьдьм
И'сане мьри,
Дьне т'öнəбьн
Нə шин-нə гьри.

СӘҺ'ӘТ

Мина бьруск мина бьрqе
Дəqə дьчə ль пəй дəqе
У пажда наен, кö дьфьр'ьн,
Мəзиле дур əw дьбьр'ьн,
У һəв дьгрьн мина qəйт'ан,
Дьбьн qöр'нə, дəwр у зəман.
Әw дьчьн ньслəт-ньслəт,
Ле нəмьрьн т'ьме щьмə'т.
Ньслəтəк те, у йəк дьчə,
Ноли бəрфа синге һəч'ə...

*
* *

Мьн ч'ьвикэк ди ль qəфа зьнер,
Ль сəр һелине, ль сəр щущке зер',
Тəйре qəрəqуш һöщум кьрə сəр,
Сəре we qəтанд бь нöкла хwə кер'...

*
* *

Һəр р'ож əв р'ож надə шəмал.
Р'ожəк хwəшə, э'зман зəлал,
Р'ожəк шьлйə, думан, ə'wьр,
Гəр дьл тə'вбэ у т'ьм щəмал...

*
* *

Əз һ'ьз дькьм Р'оһьлате,
Мьqаме we һ'öб алав,
Əз һ'ьз дькьм Р'оһьлате,
К'ьламе we һ'əзар нав.

*
* *

Машина тə кьрə qужин, жь щи лəqйа,
Мьн го qэй да сəр дьле мьн, дьл мьн т'əqйа,
Һ'əрд ч'ə'ве тə мьн ньһер'ин wəк р'ожед нур,
Бьрq у бьруск жь дьле мьн һəвр'а пəкйан...

СӘРӘЩӘМ

П'ӘРWӘЗА WӘТ'ӘН

Шькое h'əсəн 3
Э'длайн 5
Т'ьфьqандьна р'ое 7
Дьне дьгəр'ьм 9
П'əрwаза Wəт'əн 10
Wəт'əн 15
Шеwрьстан 16
Жь бузе əм агьр ведьхьн 18
Эрмəнистан 18
Ереван 22
Гӧрщьстан 22
Т'ьлбис 23
Qəwат у р'əwша дьнйае 24
Сала т'əзə 25
Qӧльнг 26

СЬБА БАЖЕР'

Сьба бажер' 29
Метро 33
Бь хwəндьне 34
Шайир, р'абə гӧла бьр'еж 35
На, əз h'ьзнакьм 36
hоста 37
Дəст 39
Соqаqеда бəржер тем 42
Р'ӧh'е щьмə'та к'ӧрда 44
Жьна к'ӧрд 47

ДЬЛЕ БӘНГИ У Т'ӘБИЙӘТА Р'ӘНГИН

Сурте бь хал һ'ьнарьн 49
Гәло һун к'ӧ тен 49
Зәри-домама шьвен 50
Qизе к'ӧрда 52
К'ьлама шьвен 52
Һив 54
Гәр тә гӧл бьда мина баһаре 55
Ишәв ба зарәзарә 56
Тӧ пәнһер'и деме зәрие 57
Ҭә готә мьн 57
Һорик бӧһӧри 58
Дә тӧ р'абә 59
Мури 60
Ч'йа 61
Зьнар 62
Дара чьнар 63
К'ьлама т'әбйәте 65
Агьр у мәри 69
Мсьлә'та мьн у кәвьр 71
Р'енге мьн 73
Дәнге зар'а минани мьх 75
Һ'әйата дьреж 75
Баран 76
Мьжа ӧстие ч'ие шә'рә 76
Весбе шәбәqе 77
Нивро 78
К'ьлама баһаре 78
Әз дьгәр'ьм 80
Әзе чумә 81
Багәра нав гӧнд 82
Аве бәләкйа 82
Сьвә шәбәqә 83
П'әпице тә'ве 83

Ке баһаре 84
Кәwәкә гозәл 84
Бәр ч'ә'ве мьн 84
Әз у т'әбиййәт 85
Ба дьр'әqьсә 87
Әве тә'ве 88
Дькьн п'ьстәп'ьст 89
Wәк зәрна нав коп 89
Сәһ'әт 91
Мьн ч'ьвикәк ди 92
Һәр р'ож 92
Әз һ'ьз дькьм 92
Машина тә 92

Шькое Һ'әсән

Һ'әрwәза Wәт'ән

Շկոյե Հասան

Հայրենիքի վերասլացք

(Քրդերեն)

«Սովետական գրող» հրատարակչություն

Երևան, 1977

Шкоe Гасан

Взлет Родины

(на курдском языке)

Издательство «Советакан грох».

Ереван, 1977

Р'едакторе щавдар —Щасьме Щәлил

Шьклк'еш — Б. Мазманйан

Р'едакторе техникие — С. Симонйан.

Коректор — Һ'ашае Ә'рфут

ВФ 05477 Т'әмбә 215 Тираж 500

Т'әслими нәшьрхане кьрьнә 16/IV 1977 с.

Бона чапкьрьне һатйә qолкьрьне 23/XI 1977 с.

Бәлгнәшьре ходан 3,55

Бәлгнәшьре чапкьрьне 3,0

К'аг'әз 1 70x108 1/32 Qимәт 45 к.

Ереван — 9, Терйан 91, нәширәта "Советакан грог",

НәшьрСхана 1, йа сәрwертйа сәнайа полиграфйейә комитеа пресасйә дәwләте, р'әх Совета Министред Р'еснублика Әрмәнистанейә Советиейә Сосиалистие.

Ереван, Алавердйан 65

45 к.